

Biezonderwijs
DE KRACHT VAN SAMEN

**Jaarverslag
Stichting Biezonderwijs**

2020

www.biezonderwijs.com

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
INLEIDING	6
1. KOERS2025 BIEZONDERWIJS	7
2. ORGANISATIE	9
2.1 ORGANISATIESTRUCTUUR	9
2.1.1 RAAD VAN TOEZICHT	10
2.1.2 COLLEGE VAN BESTUUR	13
2.1.3 GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD	13
2.2 KWALITEITSZORG IN DE ORGANISATIE	14
2.2.1 ONTWIKKELING KOERS2025	15
2.2.2 TOEZICHT OP DE KWALITEIT DOOR INSPECTIE	16
2.3 KLACHTENREGELING EN SOCIALE VEILIGHEID	17
2.3.1 VERTROUWENSCOMMISSIE	17
2.3.2 INTERNE- EN EXTERNE VERTROUWENSPERSOON	17
2.3.3 EXTERNE KLACHTENCOMMISSIE	18
2.3.4 KLACHTEN	19
2.4 ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING (AVG)	19
3. COVID-19	20
4. ONDERWIJSKUNDIG BELEID	22
4.1 VAN BASIS OP ORDE NAAR KWALITEIT ALS STRATEGIE	22
4.2 ONDERWIJSKUNDIGE ONTWIKKELINGEN	22
4.3 BOVENSCHOOELSE ADVIESCOMMISSIES	23
4.4 ONDERWIJSACHTERSTANDEN	23
4.5 TOETSING EN EXAMINERING	24
4.6 LEERLINGAANTALLEN	24
4.7 UITSTROOMGEGEVENS EN OPBRENGSTEN	25
5. PASSEND ONDERWIJS	28
5.1 PASSEND ONDERWIJS	28
5.2 OVERIGE SAMENWERKINGSPARTNERS	28
6. STRATEGISCH PERSONEELSBELEID	29

6.1 PERSONELE KENGETALLEN	29
6.1.1. PERSONEELSBEZETTING	29
6.1.2 MAN-VROUWVERHOUDING, GEMIDDELD LEEFTIJD EN VERHOUDING TYPE CONTRACTEN	30
6.1.3 ZIEKTEVERZUIM	30
6.1.4 UITDIENSTTREDINGEN	31
6.2 BELEIDSONTWIKKELING IN HET KADER VAN STRATEGISCH PERSONEELSBELEID	31
7. HUISVESTINGSBELEID	36
8. FINANCIËEL BELEID	38
8.1 FINANCIËEL BELEID EN PLANNING-EN-CONTROLCYCLUS	38
8.2 ALLOCATIE VAN MIDDELEN	39
8.3 TREASURY	39
8.4 RISICOMANAGEMENT	40
8.4.1 ONTWIKKELING LEERLINGAANTALLEN	41
8.4.2 EXTERN BELEID VAN SAMENWERKINGSVERBANDEN VOOR PASSEND ONDERWIJS	41
8.4.3 PROFESSIONALITEIT EN KWALITEIT VAN MEDEWERKERS	42
8.4.4 COVID-19-ONTWIKKELINGEN	42
8.4.5 OVERIG RISICO: INFORMATIEBEVEILIGING	43
8.5 FINANCIËEL RESULTAAT 2020	43
8.5.1 TOELICHTING OP DE BATEN EN LASTEN 2020 (TEN OPZICHTE VAN DE BEGROTING 2020)	44
8.5.2 VERGELIJKING REALISATIE 2020 MET DE REALISATIE 2019	47
8.6 RESULTAATVERDELING EN VERMOGEN	47
9. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	49
9.1 INLEIDING	49
9.2 KENGETALLEN	49
9.3.1 TOELICHTING OP DE MEERJARENBEGROTING	50
9.4 MEERJARENBALANS	52
9.4.1 TOELICHTING OP DE MEERJARENBALANS	52
9.5 RATIO'S	53
9.5.1 TOELICHTING OP DE RATIO'S	53
9.6 RISICOMANAGEMENT	55
10. BIEZONDERWIJS IN DE TOEKOMST	56

Voorwoord

2020 zullen we ons herinneren als een uniek jaar door de totstandkoming van Koers2025, maar zeker ook door COVID-19. Voor de eerste keer in de geschiedenis hebben we op een pandemie gereageerd met een mondiale lockdown. De komst van COVID-19 was een aanslag op veel van wat we vanzelfsprekend vonden. Het virus sloeg ons de illusies over controle en voorspelbaarheid uit handen. We moesten van 'regelmaatkennis' naar 'maatregelkennis' en ondertussen bouwen aan een gezamenlijk toekomstperspectief: Koers2025.

De kracht van samen

In deze crisis heb ik ervaren dat onze medewerkers ongelooflijke veerkracht hebben. Toen de scholen verplicht moesten sluiten op 16 maart 2020, voelden we de urgentie om in contact te blijven met onze leerlingen. Er was vanaf de start van de lockdown grote betrokkenheid van collega's naar de leerlingen in een kwetsbare thuissituatie en met ouders met een vitaal beroep. Ze werkten hiervoor nauw, flexibel en laagdrempelig samen met de gemeente en zorgpartners. De scholen zijn elke dag open geweest. Ook hebben veel collega's zich gemeld om in de meivakantie opvang te verzorgen.

Onze scholen konden na de zomervakantie weer helemaal open. Vanaf de start van het schooljaar betekende dit dat iedereen elke dag flexibel en creatief moest zijn om de school ook open te houden. Er was elke dag spanning over het eventuele scenario van het domino-effect: het thuisblijven van een leerling, een kind van een medewerker of een medewerker zelf, betekende dat er klassen op school opgevangen moesten worden. Dat had effect op leerlingen en ook op hun ouders. Het was een uitdaging om de pedagogische rust te bewaren en de didactische kwaliteit en onderwijsdoelen te blijven realiseren op het moment dat een vaste medewerker uitviel en er discontinuïteit ontstond door wisselende leerkrachten. Doorgaan op wat de vorige dag was gedaan en vorderingen in de gaten houden, was niet vanzelfsprekend. Toch is het ons gelukt om in de periode vanaf de zomer tot aan de tweede lockdown 99% van ons onderwijs door te laten gaan. Wat een prestatie hebben onze medewerkers geleverd!

Ook zijn we in Tilburg betrokken bij het realiseren van een grotere beweging om het huidige versnipperde en aanbodgerichte beleid voor jeugd, onderwijs en zorg te veranderen naar een meer vraaggerichte, samenhangende en preventieve aanpak in de wijken. Onze leerlingen vragen van ons dat we hier ook aan bijdragen.

Lonkend perspectief

Ondanks dat we iedere dag bezig waren een crisis te managen, hebben we ook aandacht gehouden voor de lange termijn. We hebben op meerdere momenten onze eigen medewerkers en ook externen uitgenodigd om met ons mee te denken over wat onze opdrachten zouden moeten zijn. Er was grote betrokkenheid bij de stappen die we met elkaar hebben gezet. Daar ben ik heel blij mee. Aan het einde van het jaar hebben we alles definitief vastgelegd in een Koers2025 met de kernwaarden samen, ontwikkeling en vertrouwen. Komend jaar gaan we deze Koers uitwerken in strategische plannen die als basis zullen dienen voor de begroting 2022 en verder.

Kwaliteit van het onderwijs

Het geven van onderwijs op afstand hebben we snel naar een hoger level gebracht en het digitaal lesgeven werd mede mogelijk door leerlingen een device te lenen als dat nodig was.

En daar hebben we op kunnen doorontwikkelen tijdens de tweede lockdown. Ik ben hier trots op.

Door COVID-19 is het inspectiebezoek dat oorspronkelijk eind maart was gepland, uitgesteld naar eind september. De inspectie deed onderzoek op alle scholen – met uitzondering van SBO Noorderlicht - en bij De Kracht. We zijn er tevreden mee dat de Inspectie concludeert dat het bestuur zicht heeft op de onderwijskwaliteit en stuurt op het verbeteren van de kwaliteit. Natuurlijk worden de complimenten van de inspectie gewaardeerd, maar ook het benoemen van die zaken die nog beter kunnen, zijn voor Biezonderwijs waardevol en we zijn hier inmiddels mee aan de slag gegaan. Biezonderwijs is voortdurend op zoek naar hoe het beter kan.

Het was een bewogen jaar dat we ons nog lang zullen herinneren. Ik mocht richting geven aan de betrokken medewerkers die alles hebben gedaan om goed onderwijs te blijven verzorgen. En dat blijven we doen, ook in het nu al bijzondere jaar 2021.

G.C.P.A. (Gijs) de Bont MBA
Voorzitter college van bestuur

Inleiding

Elk voorjaar verschijnt ons jaarverslag van het voorafgaande kalenderjaar. Het jaarverslag bestaat uit een bestuursverslag (de tekst) en de jaarrekening (de cijfers). Het bestuursverslag is gericht aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Inspectie van het Onderwijs, maar is toegankelijk voor iedereen die meer wil weten over Biezonderwijs. Met het verslag leggen we onder meer verantwoording af over het beleid dat we hebben gevoerd en de keuzes die we hebben gemaakt.

De jaarrekening bestaat onder meer uit een balans per 31 december 2020 en een staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020. Beide hebben we voorzien van specificaties en toelichtingen. Het jaarverslag en de overige gegevens maken de jaarstukken compleet.

Nadat ons college van bestuur het jaarverslag 2020 heeft vastgesteld, is het in de vergadering van 23 juni 2021 goedgekeurd door de raad van toezicht. De jaarrekening 2020 is goedgekeurd door drs. M.H.J. Werner-Hoeks RA van Wijs Accountants in Eindhoven. De controleverklaring die zij heeft ondertekend, is opgenomen bij de jaarrekening 2020. Medio 2021 brengen we ook een publiekgericht jaarverslag uit over 2020.

1. Koers2025 Biezonderwijs

Bij Biezonderwijs bieden we onderwijs aan en begeleiden we leerlingen die bij leren en opgroeien extra ondersteuning nodig hebben. Als experts in specialistisch onderwijs bereiden we hen optimaal voor om weerbaar en wendbaar te zijn in de toekomst. Zo zijn we betekenisvol en maken wij voor elke leerling het verschil. Wij kunnen dit, omdat we onze kernwaarden in ons DNA hebben verankerd. Deze waarden geven aan waar wij als organisatie en professionals voor staan.

Wij staan voor: SAMEN

We werken samen met leerlingen, hun ouders, onze collega's en met de mensen en instanties om ons heen. Ieder vanuit zijn eigen expertise. In de wetenschap dat we zo het verschil maken voor onze leerlingen. We leggen verbindingen en leren van en met elkaar.

Wij staan voor: ONTWIKKELING

We staan voor goed onderwijs. In een fijne leer- en werkomgeving blijven we onszelf ontwikkelen en zetten we ons in voor de ontwikkeling van onze leerlingen in de breedste zin van het woord. We zien hun mogelijkheden en vinden samen oplossingen, ook als die in eerste instantie niet binnen de huidige regels passen.

Wij staan voor: VERTROUWEN

Leerlingen, ouders, collega's en de mensen in ons netwerk weten dat ze op ons kunnen vertrouwen. We staan voor een veilige omgeving waar we mogen leren van fouten, waar we oog hebben voor elkaar en waar de sfeer open is.

Als specialistisch-onderwijsorganisatie hebben we voor onszelf voor de komende jaren twee opdrachten geformuleerd. Zo willen wij onze leerlingen met steeds beter onderwijs optimaal voorbereiden op een succesvol vervolg in de maatschappij. Daarnaast willen we met elkaar een fijne leer- en werkplek creëren, zodat we optimaal kunnen presteren in ons uitdagende werk, dat zo belangrijk is en waar we trots op zijn.

Opdracht 1: leerlingen met passend onderwijs optimaal voorbereiden op de toekomst

Als onderwijsexperts werken we elke dag hard aan deze opdracht. We steken er onze energie in en halen er onze energie uit. We zijn nooit uitgeleerd en hebben de volgende ambities:

- **We werken samen aan nóg beter passend onderwijs**

We blijven continu zoeken naar manieren om ons specialistisch onderwijs nóg beter te maken. Dat doen we op onze eigen scholen en bij ons expertisecentrum. Daarnaast zien we het als onze missie om vanuit onze expertise bij te dragen aan inclusiever regulier onderwijs op scholen waarmee we samenwerken.

- **We maken actief verbinding**

We maken actief verbinding met relevante partijen en zorgen ervoor dat onze omgeving ons en onze successen ziet en dat wij de omgeving zien, met al haar mogelijkheden. Als de oplossing buiten onze expertise ligt, nemen we de verantwoordelijkheid om de juiste deskundige te vinden in ons netwerk of daarbuiten.

Opdracht 2: zorgen voor een fijne leer- en werkomgeving

Welke rol je ook hebt binnen Biezonderwijs, een goede werksfeer creëren we samen. Goed werkgeverschap en goed werknemerschap gaan hand in hand. Met elkaar zorgen we ervoor dat het fijn is om bij Biezonderwijs te werken en dat we daar trots op zijn. Als professionals zijn dit onze ambities:

- **We zijn open en eerlijk**

We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen. We communiceren transparant, eerlijk en respectvol met leerlingen, ouders, collega's en andere betrokkenen. We spreken elkaar aan als we denken dat het beter kan en laten het ook weten als het goed gaat. Zo werken we in een veilige omgeving, waarin we kunnen groeien als professional en waarin ruimte is voor werkplezier.

- **We zijn flexibel**

We denken in mogelijkheden en staan open voor verandering. We kijken steeds hoe ver we kunnen meebewegen richting een optimale oplossing.

- **We tonen eigenaarschap**

We tonen eigenaarschap bij het zoeken of creëren van oplossingen voor problemen. Daarbij denken en handelen we out-of-the-box en doen we meer dan wat vanzelfsprekend is, omdat we ons verantwoordelijk voelen voor het collectief.

In 2025 willen we onze ambities hebben waargemaakt. Een belangrijke eerste stap is gezet met dit koersplan. Als vervolgstap gaan we onze kernwaarden en ambities vertalen naar strategische beleidsplannen. Deze vormen vervolgens de basis van de concrete resultaatafspraken die we met elkaar gaan maken.

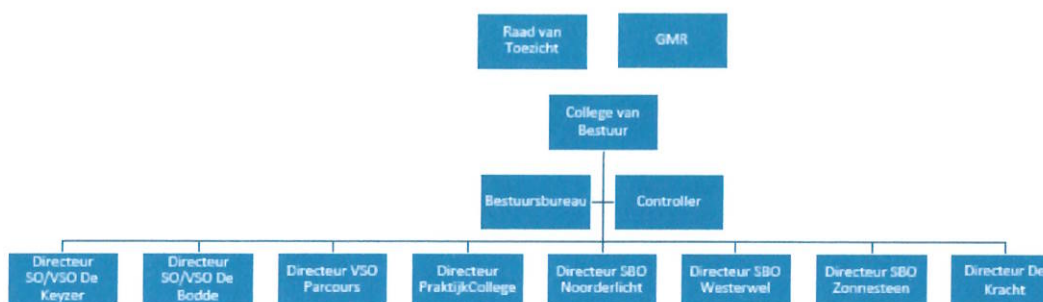
2. Organisatie

Onze 9 scholen geven les aan 1.952 leerlingen (telling per 1 oktober 2020). Een gepassioneerd team van 532 medewerkers (telling eind december 2020) verzorgt in Tilburg en Goirle speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.

Een bijzonder onderdeel van Biezonderwijs is expertisecentrum De Kracht. De 48 experts (telling eind december 2020) bieden extra ondersteuning in het versterken van leerlingen, ouders, leerkrachten en professionals in het regulier en specialistisch onderwijs. Dit doen ze op individueel niveau en in groepsverband in de vorm van training, coaching, begeleiding, onderzoek en onderwijsarrangementen.

2.1 Organisatiestructuur

Ons huidige organogram ziet er als volgt uit:

De scholen en directie lichten we toe in het overzicht hieronder:

scholen en expertisecentrum Stichting Biezonderwijs			
School / dienst	Schoolsoort	Directeur	Adres
Scholengemeenschap De Keyzer	SO en VSO	Dhr. A. van den Broek	Dr. Doctor Keyzerlaan 23, 5051 PB, Goirle
De Bodde	SO en VSO	Dhr. S. Gijssman	Karel Boddenweg 1 en 2, 5044 EL, Tilburg
Parcours	VSO	Mevr. M. Govers tot 01-05-2020 Dhr. R. Sebrechts van 01-05-2020 tot 01-06-2020 Mevr. M. Hoevensaars per 01-06-2020	Generaal Smutslaan 9 en 13, 5021 XA, Tilburg
Noorderlicht	SBO	Dhr. P. Smolders	De Schans 135, 5011 EN, Tilburg
Westerwel	SBO	Dhr. P. Smolders	Bladelstraat 3, 5043 CZ, Tilburg
Zonnestein	SBO	Dhr. P. Smolders	Generaal Smutslaan 11, 5021 XA, Tilburg
Praktijkcollege Tilburg	Praktijkonderwijs	Dhr. A. van den Broek interim tot 01-08-2020 Mevr. N. Tuerlings per 01-08-2020	Brittendreef 9, 5012 AE, Tilburg
De Kracht	Expertisecentrum	Mevr. R. Kuijpers	De Schans 135, 5011 EN, Tilburg

2.1.1 Raad van toezicht

Bij Biezonderwijs is de raad van toezicht het orgaan dat controleert hoe het college van bestuur zijn taken uitvoert en zijn bevoegdheden uitoefent. Hiervoor gebruiken ze de richtlijnen van de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

Op dit moment ziet de raad van toezicht bij Biezonderwijs er als volgt uit:

Naam	Functie	Periode	Nevenfuncties
Dhr. drs. M.B. van den Berg	Voorzitter	01-01-2020 t/m 31-12-2020	- o Voorzitter college van bestuur Stichting Eindhoven Christelijk Voortgezet Onderwijs - o Docent/voorzitter kerngroep Management Control aan Nyenrode Business University
Dhr. prof. mr. P.J.J. Zoontjes	Vicevoorzitter	01-01-2020 t/m 31-12-2020	- o Emeritus hoogleraar onderwijsrecht Tilburg University - o Voorzitter Klachtencommissie OMO - o Voorzitter van het college van beroep voor de examens van de Universiteit van Amsterdam - o Lid MT Expertisecentrum Stichting Onderwijsgeschillen Utrecht - o Voorzitter Nederlands Centrum voor Onderwijsrecht (NCOR) - o Voorzitter redactie Nederlands Tijdschrift voor Onderwijsrecht (NTOR)
Dhr. E.W. Höppener	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	- o Raad van bestuur (COO) paraDIGMA Groep (landelijke arbodienst) - o Voorzitter raad van commissarissen Hoppie Zorg (jeugdzorg) tot 31-08-2020
Mevr. drs. J. van den Hoek	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	- o Directeur - bestuurder Zorgbelang Brabant/Zeeland - o Lid bestuur Zorgbelang Nederland - o Lid Raad van toezicht stichting Tom-i - o Bestuurslid Stichting Goedleven, Terneuzen
Dhr. drs. K.J.C. Sariwating	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	- o Freelance onderwijsadviseur Leerrecht - o Directeur stichting Arkade - o Lid Raad van Toezicht Vrijeschool Utrecht tot 1-4-2020 - o Algemeen bestuurslid Stichting Buah Hati - o Voorzitter Moluks Historisch Museum

Naam	Functie	Periode	Nevenfuncties
Dhr. drs. H. Dekkers	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	- o Bestuurder Stichting CINOP – eco - o Lid raad van commissarissen Wij zijn JONG (Jeugd Ontwikkeling Nederland Groep) - o Lid stuurgroep Onderwijs & Arbeidsmarkt VNO-NCW Brabant Zeeland - o Lid Maatschappelijke Adviesraad TiSEM – Tilburg School of Economics and Management (TIU) - o Lid Raad van Bijstand TSR VIDAR - o ASML foundation, board member

Commissies binnen de raad van toezicht

Er zijn 3 commissies binnen de raad van toezicht: de commissie kwaliteitstoezicht, de auditcommissie en de remuneratiecommissie. Deze commissies nemen geen besluiten, maar bereiden onderwerpen voor waarover de raad van toezicht een besluit neemt. De commissies adviseren de raad van toezicht.

Samenstelling van de commissies:

1. Commissie kwaliteitstoezicht:
  - Dhr. prof. mr. P.J.J. Zoontjes
  - Dhr. drs. K.J.C. Sariwating
2. Auditcommissie financiën:
  - Dhr. E.W. Höppener
  - Mevr. drs. J. van den Hoek
3. Remuneratiecommissie:
  - Dhr. drs. M.B. van den Berg (voorzitter)
  - Dhr. prof. mr. P.J.J. Zoontjes (vicevoorzitter)

In 2020 hield de raad van toezicht 6 reguliere vergaderingen. Het eerste deel van deze vergaderingen was besloten, daarna sloot de voorzitter van het college van bestuur aan, bijgestaan door de bestuurssecretaris en de secretaresse en als het gewenst was ook een lid van het bestuursbureau. Daarnaast voerde de voorzitter van de raad van toezicht regelmatig tussentijds overleg met de voorzitter van het college van bestuur.

De raad van toezicht heeft in juni gesproken met de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Het overleg in november is in overleg met beide partijen komen te vervallen. Op 17 september heeft de raad van toezicht gesproken met de directeurs van Biezonderwijs. Verder hebben een paar leden van de raad van toezicht in november gesproken met de Onderwijsinspectie in het kader van het vierjaarlijks onderzoek van de inspectie. De studiedag is door corona niet doorgegaan.

Genomen besluiten

De raad van toezicht heeft in 2020 het volgende besloten:

De Notitie Financiële Kaders, het herziene treasurystatuut, het jaarverslag en de

jaarrekening en de begroting 2021 tezamen met de meerjarenbegroting 2021 tm 2025 zijn goedgekeurd. Verder heeft de raad van toezicht goedkeuring gegeven op het proces om te komen tot Koers2025. De raad is ook akkoord gegaan met de WNT-toetsing over 2020 en heeft instemming gegeven om de agenda 2020-2021 als toezichtskader te hanteren.

Via de vertrouwelijke bestuursrapportage – die bij elk overleg op de agenda staat – wordt de raad geïnformeerd over allerlei actuele zaken die binnen Biezonderwijs spelen, zoals eventuele directiewijzigingen, ontwikkelingen in de samenwerkingsverbanden en reputatierisico's. Ook is de totstandkoming van Koers2025 elk overleg besproken. Vanzelfsprekend is in 2020 ook veel aandacht gegeven aan het informeren van de leden van de raad van toezicht over de gevolgen van het coronavirus voor de scholen.

Verslag voorzitter raad van toezicht

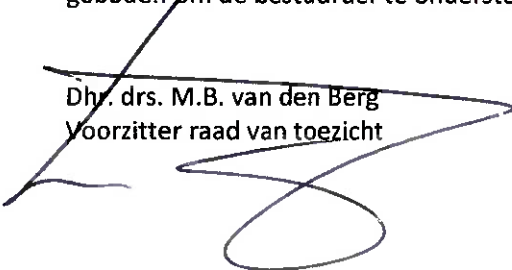
Het jaar 2020 was een jaar waar niemand blij mee was. Waar in het regulier onderwijs veel scholen dicht gingen en het onderwijs vanuit keukens, slaap- en woonkamers werd uitgevoerd, zo ging bij Biezonderwijs veel van het werk gewoon door. Niet omdat het kon, maar omdat het moet. Dat moeten zit bij heel veel medewerkers ingebakken. Omdat onze kinderen onze medewerkers nodig hebben, omdat ze zien hoe hard ouders worstelen als ze zonder hulp van professionals zelf aan de slag moeten en soms ook omdat ze weten dat zij ertoe doen in het leven van een kind. Veel meer kinderen dan strikt noodzakelijk konden tijdens de intelligente lockdown "gewoon" naar school en werden daar liefdevol ontvangen. De raad van toezicht vond het spannend dat deze risico's werden genomen, maar het vervulde ons ook met trots over hoeveel passie er in de medewerkers zit.

De meeste vergaderingen zijn via Teams afgewerkt. Dat is niet optimaal, maar altijd beter dan een paar vergaderingen overslaan. Ook het gesprek tussen de raad en de inspectie is online verlopen. Het helpt als alles op orde is en in zo'n gesprek op afstand geen heikele punten besproken moeten worden.

Naast de effecten van Corona op de organisatie heeft de raad zich gedurende 2020 onder andere gekweten van haar reguliere taken zoals het goedkeuren van de begroting, de meerjarenbegroting en het jaarverslag, de evaluatie van het treasury statuut, het toezien op de juiste naleving van de Code Goed Bestuur, de periodieke herijking van de risico analyse en alle relevante wet- en regelgeving en meer in het algemeen de beoordeling van de verwerving en besteding van de middelen in het kader van de rechtmatigheid en de doelmatigheid. De raad heeft dit onder andere gedaan tijdens de reguliere beoordeling en bespreking van de interne, tussentijdse managementrapportages, de daarin opgenomen prognoses en bij het beoordelen van de begroting waarin ook de verbinding zit tussen de (onderwijs)doelen en de inzet van middelen.

De raad verwacht met deze activiteiten voldoende toezicht te hebben gehouden op het functioneren van de bestuurder en de stichting. En tevens voldoende klankbord te hebben geboden om de bestuurder te ondersteunen in het besturen van de stichting.

Dhr. drs. M.B. van den Berg
Voorzitter raad van toezicht

2.1.2 College van bestuur

college van bestuur Biezonderwijs			
Naam	Functie	Periode	Nevenfuncties
Dhr. G.C.P.A. de Bont MBA	Voorzitter college van bestuur	01-01-2020 t/m 31-12-2020	- o Bestuurder Stichting Bouwen voor Kaunda Square - o Lid Raad van Advies Fontys Hogeschool Kind en Educatie - o Lid samenwerkingsverband Plein013 - o Lid samenwerkingsverband PortVolio - o Lid Deelnemersraad samenwerkingsverband LHA PO - o Lid Stichting Samenwerkingsverband VO De Langstraat 30-09 - o Lid RSV Breda PO, Vereniging Samenwerkingsverband 30-03, RSV Breda PO - o Lid samenwerkingsverband RSV Breda VO

2.1.3 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) is belangrijk bij de besluitvorming over bovenschoolse zaken. De GMR toetst het beleid voordat het definitief wordt vastgesteld. De GMR heeft advies- en instemmingsrecht. Hiervoor overlegt de GMR met het bestuur.

De samenstelling van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van Biezonderwijs:

gemeenschappelijke medezeggenschapsraad Biezonderwijs				
Naam	Functie	Periode	Geleding	Afdeling
Dhr. B. de Rouw	Voorzitter	01-01-2020 t/m 31-12-2020	Personeelslid	SO/VSO
Mevr. A. Pragt	Vicevoorzitter	01-01-2020 t/m 31-12-2020	Personeelslid	Expertisecentrum
Dhr. P. Lenferink	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	Personeelslid	Praktijkonderwijs
Dhr. J. Derksen	Lid	01-01-2020 t/m 31-07-2020	Personeelslid	SO/VSO
Mevr. S. Vugs	Lid	01-08-2020 t/m 31-12-2020	Personeelslid	SO/VSO
Dhr. H. Toemen	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	Personeelslid	SBO
Dhr. K. van der Linden	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	Ouder	SO/VSO
Dhr. P. van de Louw	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	Ouder	VO
Dhr. M. Verheijen	Lid	01-01-2020 t/m 31-12-2020	Ouder	SBO

De GMR vertegenwoordigt het personeel en de ouders op bovenschools niveau op grond van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). De scholen en diensten hebben een medezeggenschapsraad.

Contactgegevens GMR:

gmr@biezonderwijs.com

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
Postbus 5134
5004 EC TILBURG

Inhoudelijk verslag GMR

In 2020 heeft de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad zes keer vergaderd met de voorzitter van het college van bestuur. Eén vergadering is vooraf gaan met een halfjaarlijks gesprek met een delegatie van de raad van toezicht. In het kader van het 4-jaarlijks onderzoek van de Inspectie hebben enkele leden van de GMR in november gesproken met de onderwijsinspectie.

Medio 2020 heeft de GMR afscheid van Johan Derksen genomen in verband met zijn pensionering. Zijn plaats is tijdelijk ingevuld door Suzanne Vugs, leerkracht op De Bodde.

De GMR werkt met drie commissies, Hr, Onderwijskwaliteit en Financiën. De verschillende commissies bespreken in klein comité de vergadering voor met de verantwoordelijken van het bestuursbureau of de bestuurder. Hiermee bereiden we vergaderingen beter voor en komen we tot een betere uitvoering van de onze taak als GMR.

Een belangrijk thema, de uitbreiding van het bestuursbureau is uitgebreid besproken. De GMR wil graag in de verschillende evaluatie momenten zich op de hoogte laten stellen of de uitbreiding van het bestuursbureau brengt wat is voorgespiegeld. De GMR heeft ingestemd met het besluit tot uitbreiding van het bestuursbureau om de bestuurbaarheid van Biezonderwijs te verbeteren.

Andere onderwerpen waarmee de GMR heeft ingestemd: Herwaardering OOP-functies en directie, vakantierooster, kaderbrief, bestuursformatieplan, interne bezwarencommissie FUWA.

Verder zijn verschillende documenten besproken, zoals bijvoorbeeld: de meerjarenbegroting, de arbeidsmarkttoelage diplomagericht onderwijs en de plannen voor Koers 2025.

Boudewijn de Rouw
Voorzitter GMR

2.2 Kwaliteitszorg in de organisatie

Kwaliteitszorg is in de kern 'doen wat we aan de voorkant beloven': wettelijke en door Biezonderwijs zelf gestelde doelen en ambities realiseren in het belang van leerlingen en medewerkers. Dat vraagt om een continu proces van doelen stellen, uitvoeren, verantwoorden, leren en verbeteren. De organisatie van dit proces is de kern van kwaliteitszorg. De reikwijdte van deze doelen kan breed zijn: van de kwaliteit van het functioneren van leerkrachten in de klas in interactie met leerlingen, tot de voorwaarden op het gebied van bedrijfsvoering om te komen tot goed onderwijs. In het verslagjaar hebben we op stichtingsniveau verschillende hulpmiddelen ingezet om het continue proces van kwaliteitszorg te volgen en (be)sturen:

- Bestuursverslag/jaarrekening.

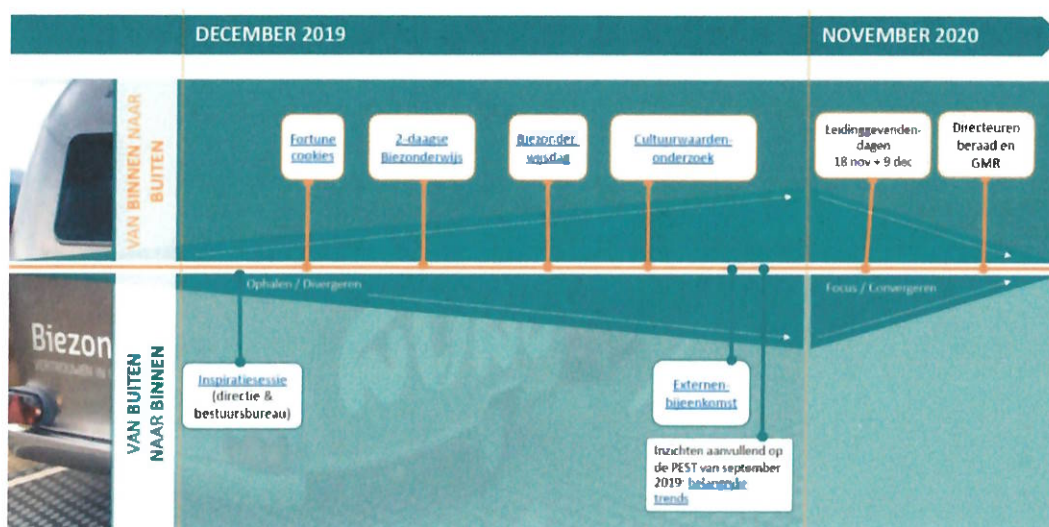
- Jaarplan en meerjarig schoolplan per school en de daarbij behorende schoolontwikkelingsgesprekken tussen het college van bestuur en de afzonderlijke schooldirecties.
- Periodieke overleggen met ONS Onderwijsbureau, dat verantwoordelijk is voor zowel de personele als financiële administratie van Biezonderwijs.

In hoofdstuk 3 lees je hoe we in 2020 onderwijskundig hebben gewerkt en hieronder hoe we hebben gewerkt aan een nieuwe strategische koers en hoe we het inspectiebezoek hebben voorbereid.

2.2.1 Ontwikkeling Koers2025

In 2019 zijn we begonnen met het proces om te komen tot een Koers2025. Ondanks de coronacrisis die elke dag flexibiliteit van ons vroeg, is het ons gelukt om naar de toekomst te blijven kijken en door allerlei stappen een hele rijke opbrengst te genereren. We hebben veel initiatieven genomen om na te denken, te sparren, te bevragen en mee te denken. Het grootste deel van de tijd hebben we besteed aan ophalen en divergeren. Er is een PEST-analyse gemaakt en via fortune-cookies is aan alle medewerkers gevraagd om verhalen en ervaringen te delen. Op de Biezonderwijsdag hebben alle medewerkers een inleiding gehad over De Bedoeling en het belang van samenwerken. Daarna zijn ze op expeditie geweest om te horen waar anderen door geïnspireerd raken en wat hun drijfveren zijn. Ook hebben alle medewerkers een cultuurwaardenonderzoek gedaan over de persoonlijke en huidige organisatiewaarden en de ambitiewaarden van hun school en van Biezonderwijs. We hebben de uitkomsten op schoolniveau teruggekoppeld en besproken. Als laatste stap in deze fase hebben we externen gevraagd wat zij ons willen meegeven voor de nieuwe strategische koers. De laatste 2 maanden van 2020 zijn we overgegaan naar de fase van convergeren, zijn we gaan bundelen en hebben we focus aangebracht. De directie heeft in deze fase collectief leiderschap getoond door intensief mee te praten en eigenaarschap te tonen over de inhoud van Koers2025.

In het schema zie je welke stap we op welk moment hebben gezet.

In het eerste kwartaal van 2021 gaan we de vastgestelde Koers2025 uitwerken in strategische plannen. Ook daarbij willen we graag intern betrokkenheid creëren van medewerkers en extern van partners.

2.2.2 Toezicht op de kwaliteit door inspectie

Aanvankelijk stond het bezoek van de Inspectie van het Onderwijs voor het vierjaarlijks onderzoek gepland in maart 2020. Kort daarvoor is het door COVID-19 uitgesteld, eerst naar mei 2020 en vervolgens naar eind september 2020. De inspectie heeft in het laatste kwartaal van 2020 onderzocht of het bestuur op de scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en financieel in staat is om in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Na het startgesprek op 30 september 2020 heeft de inspectie een onderzoeksplan opgesteld en zijn SO en VSO De Bodde, SO (en op verzoek) VSO De Keyzer, SBO Westerwel, SBO Zonnestein, Praktijkcollege Tilburg, Parcours en Expertisecentrum De Kracht (digitaal) bezocht. Daarnaast zijn er gesprekken geweest met de raad van toezicht, de GMR en de bestuurder. Op 7 december 2020 was het eindgesprek en in februari 2021 heeft de inspectie het conceptverslag opgestuurd aan het bestuur. Het bestuur kan nog een reactie geven voordat de inspectie het verslag definitief gaat vaststellen.

Bevindingen die we hier noemen vanuit het rapport:

- Het bestuur van Biezonderwijs heeft zicht op de (onderwijs)kwaliteit van de scholen en stuurt daar actief op. Dit ziet de inspectie aan het kwaliteitsbeeld dat het bestuur schetst en dat overeenkomt met wat de inspectie in de onderzoeken heeft vastgesteld.
- Het bestuur stuurt actief op het verbeteren van de onderwijskwaliteit en heeft ingegrepen waar nodig. Er zijn wijzigingen geweest binnen de directie en het aantal adjunct-directeuren is uitgebreid.
- Het bestuur werkt aan een nieuw strategisch beleidsplan om de kwaliteitszorg en cultuur structureel te verbeteren. Dit proces, waarbij directies en medewerkers in gesprek gaan over waarden en overkoepelende doelen van Biezonderwijs, is open en transparant. Het bestuur legt zo de basis voor een kwaliteitsimpuls die de komende jaren wordt uitgevoerd.
- De scholen van Biezonderwijs beschikken over een stelsel van kwaliteitszorg waarvan zelfevaluaties een belangrijk onderdeel uitmaken en waarin met externe audits de onderwijskwaliteit wordt gevolgd. De inspectie ziet op de scholen overwegend lessen van voldoende kwaliteit. Scholen werken gericht aan de ontwikkeling van leerlingen met het oog op hun toekomst.
- Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.
- Het bestuur ziet mogelijkheden om de samenhang tussen de Koers2025, de schoolplannen, jaarplannen en zelfevaluaties te verbeteren op zowel school- als Biezonderwijsniveau. Dit is al geconstateerd in de schoolontwikkelgesprekken van maart en juni 2020. Naar verwachting is de Koers2025 aan het einde van het eerste kwartaal 2021 uitgewerkt en kan er een nieuwe werkwijze voor kwaliteitszorg worden ontwikkeld. Dit zal de basis vormen voor de schoolontwikkelgesprekken en het nog in te richten bovenschools monitorsysteem (dashboard). De eigen ambities kunnen meer ruimte krijgen naast het inspectiekader. Ook kunnen de scholen meer leren van elkaar.

Bij het schrijven van dit bestuursverslag is het nog te vroeg om te zeggen wat er precies gaat veranderen, maar het is de bedoeling om onderwijskwaliteit eenvoudiger te organiseren, met meer focus en samenhang. Passend bij de bedoeling, zonder het systeem leidend te maken. Ook gaan we aan de slag met verbeterpunten vanuit het inspectierapport. De inspectie komt de stand van zaken bekijken in het najaar van 2022.

2.3 Klachtenregeling en sociale veiligheid

2.3.1 Vertrouwenscommissie

Bij vragen of klachten over seksuele intimidatie en andere vormen van machtsmisbruik, kun je terecht bij Stichting KOMM.

Contactgegevens:

Stichting KOMM
Ter attentie van mevrouw A. de Koning-Meeüs
Postbus 1
4854 ZG BAVEL
06 41 16 71 34
a.dekoning@komm.nl
www.komm.nl

2.3.2 Interne- en externe vertrouwenspersoon

We willen een laagdrempelige en toegankelijke organisatie zijn voor leerlingen, ouders/verzorgers, dienstverleners, leveranciers en andere relaties. Ook wanneer zij menen dat onze medewerkers niet volgens onze integriteitscode hebben gehandeld. Wanneer het niet lukt om een melding hierover naar tevredenheid af te handelen, is er de vertrouwenspersoon. Op elke school is een interne vertrouwenspersoon aanwezig. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon aan Biezonderwijs verbonden: mevrouw Irma van Hezewijk van Vertrouwenswerk.nl. Ze is onafhankelijk en heeft geen dienstverband bij het schoolbestuur. Ze bemiddelt bij het oplossen van geschillen. Ook helpt ze met het indienen van klachten bij de externe klachtencommissie.

Contactgegevens:

Vertrouwenswerk.nl
Ter attentie van mevrouw Irma van Hezewijk
Snaphaan 12
5126 WP GILZE
06 54 64 72 12
irmavanhezewijk@vertrouwenswerk.nl
www.vertrouwenswerk.nl

Het jaarverslag van Vertrouwenswerk.nl meldt het volgende: Het verslagjaar 2020 is in hoge mate bepaald door het coronavirus en de daaruit voortvloeiende lockdowns van de scholen. Van de consultatiemogelijkheden met de externe vertrouwenspersoon bij casuïstiek is alleen in de periodes buiten de lockdown gebruikgemaakt. Hetzelfde geldt voor de betaalde activiteiten van de externe vertrouwenspersoon.

Het netwerk van interne en externe vertrouwenspersonen van Biezonderwijs is in 2020 1 keer bij elkaar geweest en heeft gesproken over casuïstiek en actuele ontwikkelingen.

Sociale veiligheid

Voor medewerkers is in 2020 is nadrukkelijk een externe vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen en integriteit gepositioneerd en gestart: AnneMarie Kuijs. We hebben haar telefoonnummer actief genoemd in alle communicatie rondom COVID-19. Zij heeft medewerkers te woord gestaan in deze onzekere tijden van corona. En ze heeft met medewerkers gesproken die een vertrouwensvraag hadden op het gebied van sociale veiligheid.

Daarnaast vormde zij samen met directieleden een werkgroep Sociale Veiligheid. Deze werkgroep zal een beleidsvoorstel doen voor een cyclisch proces voor medewerkers, inclusief jaarlijkse verantwoording en transparant maken van dit thema aan de voorzitter van het college van bestuur.

Contactgegevens:

AnneMarie Kuijs:
annemarienkuijs@am2change.nl
06 13 04 61 27
www.am2change.nl

Tijdens corona hebben medewerkers ook gesprekken kunnen voeren met coaches van De Kracht. Deze mogelijkheid hebben we actief aangeboden in alle communicatie rondom COVID-19.

2.3.3 Externe klachtencommissie

Wij zijn verbonden aan Stichting KOMM, de onafhankelijke klachtencommissie voor machtsmisbruik in het onderwijs en aan de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs (GCBO).

Contactgegevens:

Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs (GCBO)
Postbus 82324
2508 EH DEN HAAG
070 386 16 97
www.gcbo.nl
info@gcbo.nl

De secretaris heet Mr. N. Anjema-de Oliveira Costa

In 2020 heeft er een traject herwaardering OOP-functies en directie plaatsgevonden. Met klachten hierover kon je terecht bij een interne bezwarencommissie en bij de GCBO. Dit is niet gebeurd.

Contactgegevens:

Stichting KOMM
Ter attentie van Mevrouw mr. M.A.M. Arends-Deurenberg
Postbus 1040
5602 BA EINDHOVEN
06 15 88 49 73
m.arends@komm.nl

2.3.4 Klachten

Er is in september 2020 een klacht ingediend door ouders bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs. Deze heeft in januari 2021 tot een uitspraak geleid: de klacht is ongegrond verklaard.

2.4 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Op het gebied van de AVG heeft er in 2020 een audit plaatsgevonden. De audit bestond uit een vragenlijst voor alle medewerkers, interviews op 2 scholen, het invullen van een bovenschoolse vragenlijst, een gesprek met de afdeling HR en een beoordeling van het bestaande beleid door de functionaris gegevensbescherming. Uit het auditrapport met conclusies en aanbevelingen blijkt dat wij een goed begin hebben gemaakt op het gebied van AVG, maar dat er nog aanvullende acties nodig zijn om de basis goed op orde te hebben. In 2021 zullen we via een plan van aanpak de verbeterpunten oppakken. Verder hebben we dit jaar ook verwerkersovereenkomsten met diverse partijen gesloten. Er zijn 2 incidenten gemeld waarvan één incident door de andere partij gemeld is bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

3. COVID-19

Wie begin 2020 had voorspeld dat de scholen dat jaar 2 keer zouden sluiten vanwege een lockdown door een pandemie, zou raar zijn aangekeken. Toch was het zo. Na de aankondiging van de eerste lockdown vanaf half maart 2020, waren we verrast door het besluit de scholen te sluiten voor zowel medewerkers als leerlingen.

We zijn meteen hard aan het werk gegaan om contact te krijgen en te houden met onze leerlingen en om ze leerstof aan te bieden. In veel gevallen stond het aangeboden werk - zeker in het begin van de lockdown - vooral in het teken van herhalen en in stand houden van kennis en vaardigheden. Al snel waren we bereid en in staat om kinderen in kwetsbare posities op te vangen op onze scholen, net als de kinderen van ouders met een vitaal beroep. En tijdens deze lockdown hebben we ons best gedaan om steeds digitaal te werken en leerlingen ook nieuwe lesstof aan te bieden. Leerlingen konden een laptop lenen als dat nodig was.

Tijdens de meivakantie hebben onze medewerkers kinderen opgevangen van ouders met een vitaal beroep en kinderen in een kwetsbare thuissituatie.

Op 11 mei zijn de scholen met leerlingen in de basisschoolleeftijd weer opengegaan en vanaf 2 juni mochten ook het VSO en het praktijkonderwijs open met een bezetting van halve klassen. De staatsexamens op de VSO-scholen zijn gelukkig doorgegaan. Voor en na de zomervakantie hebben we de hectische situatie op onze scholen geëvalueerd en hebben we goede ontwikkelingen en verbeterpunten geconstateerd. Ook hebben we op een aantal scholen een analyse gemaakt van de ontwikkeling van leerlingen tijdens deze lockdown tot aan de zomervakantie.

In de zomervakantie kwam het onderwerp ventilatie naar voren als factor voor verspreiding van corona. Alle scholen zijn gecheckt op ventilatie en daar waar nodig hebben we stappen ondernomen om de ventilatie te verbeteren. Verder verwachten we dat de kosten voor verwarming hoger zullen zijn door de hogere eisen van ventilatie.

Na de start van het nieuwe schooljaar in augustus 2020, hadden we meteen te maken met de impact van de toen geldende RIVM-maatregelen. Vanaf de tweede schoolweek betekende dit dat medewerkers met lichte klachten, die normaal gesproken naar school zouden komen, nu thuis moesten werken en vaak een werkweek afwezig waren om het traject van testen tot uitslag te doorlopen. Op de werkvloer was er daardoor sprake van constante hoge druk op de uitvoering. Dagelijks meldden collega's zich ziek, waren in quarantaine of in afwachting van een test. Voor de directie vroeg het veel tijd en aandacht om de planning rond te krijgen en telkens te balanceren tussen drive en draagkracht. Vanaf de zomer tot maandag 7 december hebben onze scholen > 99% van het onderwijs fysiek kunnen uitvoeren. Het risico op een andere kwaliteit van onderwijs dan gebruikelijk is realistisch, omdat het onderwijs gedurende een langere periode ernstig onder druk heeft gestaan.

Vervolgens ging de tweede lockdown in op woensdag 16 december 2020. Op dinsdag hebben alle medewerkers ontzettend hard gewerkt om over te schakelen naar online lessen. Dit hebben ze goed gedaan, mede door de inmiddels opgedane ervaring en scenario's die er al lagen. De omschakeling was intensief, maar zorgde al voor veel minder handelingsverlegenheid.

Van maart 2020 tot aan de zomer lag de focus zodanig op het goed organiseren van afstandsonderwijs en (nood)opvang, dat we de andere processen en ontwikkelingen on hold hebben gezet. Bijvoorbeeld het doorontwikkelen van het kwaliteitszorgsysteem.

Onze scholen hebben geen gebruik gemaakt van het aanbod vanuit OCW om extra middelen te ontvangen voor ondersteunings- en inhaalprogramma's. Dat was niet nodig omdat ons onderwijsprogramma al op maat is. Wij werken met een OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP) en bekijken per leerling wat die nodig heeft.

Al met al heeft COVID-19 ervoor gezorgd dat onze medewerkers en leerlingen veel kennis hebben opgedaan over afstandsonderwijs. De getoonde veerkracht was groot terwijl iedereen langere tijd onder grote druk heeft moeten werken.

Het effect van deze intense tijd is nog moeilijk inzichtelijk te maken. In 2021 moeten we bekijken wat de effecten zijn. Landelijk komt er meer druk om langdurig te investeren in het onderwijs, omdat kinderen en jongeren (veel) lesstof gemist hebben en hun sociaal-emotionele ontwikkeling een andere curve volgt dan gewenst.

planning-en-controlcyclus die eindigt met een audit, die we door COVID-19 hebben verplaatst naar het eerste kwartaal van 2021. De directie zal een training volgen waarbij zij onder begeleiding van een externe partij interne audits gaan uitvoeren op de scholen. De individuele schooldirecties werken zelf het kwaliteitsbeleid uit. Er is een planning voor het vullen van de kwaliteitsstandaarden.

Begin maart 2020 hebben we de volledig ingevulde zelfevaluaties van de scholen gedeeld met de Onderwijsinspectie, als voorbereiding op het geplande vierjaarlijkse onderzoek. De scholen hebben ambities geformuleerd op basis van de kwaliteitsstandaarden en de deugdelijkheidseisen. Deze ambities hebben we beoordeeld op het resultaat en voorzien van een analyse. Op basis hiervan hebben we vervolgacties geformuleerd. Elke kwaliteitsstandaard krijgt een oordeel van de directie. In het laatste kwartaal van 2019 hebben we besloten om onze gekozen manier van werken extern te laten toetsen en begeleiden. In het eerste kwartaal van 2021 sluiten we de tweejaarlijkse cyclus af met audits en een evaluatie. Daarna kijken we naar verbeterpunten en vervolgacties vanuit Koers2025.

In het eerste kwartaal van 2020 is Praktijkcollege Tilburg weer volledig aangesloten bij het beleid en de zienswijze van onze andere scholen. Dit leverde een plan van aanpak waarvan de uitvoering inmiddels is gestart.

Expertisecentrum De Kracht voldoet sinds september 2019 aan de Kwaliteitscode voor Opleidingsinstellingen voor Kort Beroepsonderwijs (CRKBO) en heeft een registratie bij het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs (CRKBO). We hebben de kwaliteitscode vertaald naar eisen voor de volgende onderwerpen: organisatie, docenten, voorlichting, contract en betalings- en leveringsvoorwaarden, uitvoering, examinering en klachtenregeling.

4.3 Bovenschoolse adviescommissies

Tijdens de 2-daagse van februari 2020 met alle directie en de voorzitter college van bestuur hebben we het belangrijke besluit genomen dat er geen kind tussen het wal en het schip mag vallen. Dat betekent dus dat we binnen de buitenmaten van Biezonderwijs elk kind een passend aanbod krijgt. Dit heeft geresulteerd in 2 bovenschoolse adviescommissies: 1 voor het primair onderwijs en 1 voor het voortgezet onderwijs. Zo willen we met een bredere blik kijken naar complexe hulpvragen van de leerlingen op onze scholen en van de leerlingen die zich bij een van onze scholen hebben aangemeld. We merken dat het voor sommige leerlingen noodzakelijk is dat de expertise van de scholen verbonden wordt.

4.4 Onderwijsachterstanden

Als we het hebben over leerlingen waar Biezonderwijs onderwijs aan verzorgt dan hebben we het per definitie over het algemeen over leerlingen met onderwijsachterstanden, namelijk leerlingen die extra ondersteuning vragen/behoeven in- en buiten het onderwijs. Biezonderwijs ontvangt geen (extra-/separate) middelen voor het inzetten van gerichte interventies voor onderwijsachterstanden. Vanuit de opdracht die onze scholen voor specialistisch onderwijs hebben worden wel activiteiten uitgevoerd om achterstanden zoveel als mogelijk te beperken en te voorkomen. Hiervoor ontvangt Biezonderwijs

middelen vanuit de samenwerkingsverbanden, met als basis de toegekende toelaatbaarheidsverklaringen.

In dit bijzondere jaar waarin we twee lockdowns hebben gekend en het onderwijs (op afstand) anders diende te worden vormgegeven, hebben we goede ontwikkelingen en verbeterpunten geconstateerd. Op een aantal scholen is voor- en na de zomervakantie een analyse gemaakt van de ontwikkeling(en) van de leerlingen. We zien dat er grote verschillen zijn (ontstaan) als het gaat om leer- en leefachterstanden ten gevolge van de lockdowns. In de komende periode gaan we de analyses verdiepen, in het verlengde van het nationaal programma onderwijs, op zowel leerling-, groep-, school- en bovenschoolsniveau.

4.5 Toetsing en Examinering

COVID19 maakte dit eindexamenjaar bijzonder en zwaar, zoals eerder beschreven in het [artikel CvTE](#). Vanaf 2 juni mochten de VSO-scholen en het praktijkonderwijs open met een bezetting van halve klassen. De scholen hebben toetsing en examinering aangepast aan de landelijke richtlijnen, maatwerk verzorgd.

VSO De Keyzer heeft geen centraal schriftelijke eindexamens afgenomen, alleen mondelinge college-examens met examinatoren buiten. Er is gezorgd voor een goede begeleiding van de kandidaten tijdens de mondelinge examens, zo liet de school twee circustenten op het schoolterrein neerzetten waardoor men de 1,5-meter afstand kon garanderen.

Bij VSO Parcours zijn ze wat examens betreft altijd aangesloten bij Campus013 in Tilburg. Ze hanteerden de richtlijn; op basis van de resultaten van eerdere PTA toetsen en schoolexamens werd beoordeeld of iemand geslaagd was. Het kunnen behalen van de praktijkcertificaten is uitgesteld.

Bij Praktijkcollege Tilburg zijn de praktijkcertificaten behaald door sommige leerlingen binnen hun eigen vakgebied. Met betrekking tot de examinering zijn gelijke criteria gebruikt als voorheen. Enige verandering is dat de stage beoordeeld werd tot het moment dat de scholen gesloten werden (Maart). Daarna konden veel stages niet meer doorgaan. Criteria waren niet anders dan voorheen.

Bij VSO De Bodde zijn de uitstroombestemmingen dagbesteding en arbeid van toepassing. Deze uitstroombestemmingen kennen geen norm voor een startkwalificatie.

4.6 Leerlingaantallen

Het leerlingaantal voor de scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO), speciaal onderwijs (SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) wordt sterk beïnvloed door keuzes vanuit het regulier onderwijs en vanuit de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs. De afgelopen jaren hebben we gezien dat de leerlingaantallen van onze scholen sterk variëren. Bij de telling van 1 oktober 2020 is dit opnieuw gebleken: de leerlingaantallen van SO De Bodde, SBO Noorderlicht, SO SG De Keyzer, Parcours en VSO De Bodde zijn gestegen met respectievelijk 17%, 12%, 6%, 4% en 3%. Bij VSO SG De Keyzer, SBO Westerwel en SBO Zonnestein zien we juist een daling in de leerlingaantallen van respectievelijk -9%, -5% en -2%. We verwachten bij Praktijkcollege Tilburg een groei van het aantal leerlingen.

Het blijft lastig om de oorzaken van de forse stijgingen en dalingen in de leerlingaantallen te benoemen. De bedoeling van passend onderwijs is (ook) om het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs te verminderen. Dat is in de eerste jaren gelukt, maar de laatste jaren

zien we een stijgende trend. Onze schooldirecteuren en bestuurder zijn gedurende het jaar steeds met elkaar in gesprek over de te verwachten leerlingaantallen. Op die manier kunnen we op tijd maatregelen nemen voor onder meer de personele bezetting, huisvesting en de financiële middelen.

In onderstaande tabel zie je de leerlingenaantallen over de verschillende teldata weergegeven. De aantallen van 2018, 2019 en 2020 zijn tijdens het begrotingstraject 2021-2025 definitief vastgesteld. De aantallen van 2021 tot en met 2025 zijn door de directeuren geprognosticeerd tijdens het begrotingstraject in het najaar van 2020. In de prognose gaan we ervan uit dat de leerlingaantallen niet meer zullen stijgen. Gezien de sterke schommelingen, hebben we er bij het meerjarenperspectief voor gekozen om de leerlingaantallen zoveel mogelijk te stabiliseren. Elk jaar kijken we tijdens de nieuwe begrotingsronde opnieuw naar de leerlingaantallen en stellen we de te verwachten aantallen bij als dat nodig is. De prognoses hebben uitsluitend betrekking op leerlingen die voltijdonderwijs bij ons volgen (inclusief residentiële leerlingen of plaatsbekostigde leerlingen bij scholengemeenschap De Keyzer) en expliciet niet op leerlingen die via bijvoorbeeld symbiotisch passende onderwijsarrangementen met een andere school volgen.

LEERLING AANTALLEN		1-10 2018	1-10 2019	1-10 2020	Prognose 1-10 2021	Prognose 1-10 2022	Prognose 1-10 2023	Prognose 1-10 2024	Prognose 1-10 2025	Vershil in % 2019 t.o.v. 2018	Vershil in % 2020 t.o.v. 2019	Vershil in % 2021 t.o.v. 2020
Totaal SBO scholen	Totaal	647	703	702	680	680	680	680	680	9%	0%	-3%
	SBO Zonnestein - 04BX	165	194	190	190	190	190	190	190	18%	-2%	0%
	SBO Westerwel - 09PC	347	354	338	330	330	330	330	330	2%	-5%	-2%
	SBO Noorderlicht - 11XT	135	155	174	160	160	160	160	160	15%	12%	-8%
De Bodde - 01FX	Totaal SO + VSO	278	297	325	325	325	325	325	325	7%	9%	0%
	Totaal SO	98	123	145	145	145	145	145	145	26%	18%	0%
	Totaal VSO	180	174	180	180	180	180	180	180	-3%	3%	0%
Parcours - 01UB	Totaal VSO	167	179	187	187	187	187	187	187	7%	4%	0%
SG De Keyzer - 23JU	Totaal SO + VSO	520	492	477	508	508	508	508	508	-5%	-3%	6%
	Totaal SO	206	187	198	208	208	208	208	208	-9%	6%	5%
	Totaal VSO	314	305	279	300	300	300	300	300	-3%	-9%	8%
Praktijkcollege - 12PR	Totaal VO	241	247	261	270	270	270	270	270	2%	6%	3%
Totaal		1.853	1.918	1.952	1.970	1.970	1.970	1.970	1.970	4%	2%	1%

4.7 Uitstroomgegevens en opbrengsten

In totaal zijn 176 leerlingen van Biezonderwijs SO/SBO uitgestroomd naar vervolgonderwijs. Dit aantal is vergelijkbaar met 2019. De verdeling is als volgt:

Uitstroomgegevens SO/SBO scholen					
Soort vervolgonderwijs	De Bodde	De Keyzer	SBO	SBO	SBO
	SO	SO*	Zonnestein	Noorderlicht	Westerwel
Andere school	2				
HAVO/VWO		1			2
Leerplichtontheffing	1				
PRO			14	7	12
HAVO			1		
VMBO Basis/Kader		1		8	2
VMBO Basisberoepsgerichte leerweg			12		14
VMBO Kaderberoepsgerichte leerweg			8		9
VMBO Theoretische leerweg				2	3
VMBO TL/HAVO		2			
VSO					
VSO Arbeidsgericht/dagbesteding		3		1	1
VSO Basisberoepsgerichte leerweg		8	4		5
VSO HAVO		5			4
VSO Kaderberoepsgerichte leerweg		3			2
VSO PRO		12			
VSO Theoretische leerweg		9		1	2
VSO ZML Leerroute dagbesteding arbeid	16		2		
VSO ZML Leerroute dagbesteding beleving	6				
Totaal	25	44	41	19	56

* In deze lijst ziet u alleen groep 8 schoolverlaters, zowel externe als residentiële plaatsing. Tussentijdse schoolverlaters hebben we niet meegerekend.

In totaal zijn 229 leerlingen van Biezonderwijs VSO/VO uitgestroomd naar vervolgonderwijs. Dit aantal is vergelijkbaar met 2019. De verdeling is als volgt:

* In deze lijst ziet u alleen eindexamenleerlingen, zowel externe als residentiële plaatsing. Tussentijdse schoolverlaters hebben we niet meegerekend.

Uitstroomgegevens VSO/VO scholen				
Soort vervolgonderwijs	De Bodde VSO	De Keyzer VSO*	Parcours VSO	Praktijkcollege Tilburg
Andere school	3		5	12
Arbeid/Werk		6	8	14
Beschut werk	2	5	4	1
Dagbesteding			1	
Dagbesteding: activiteitsgericht	14	4		
Dagbesteding: arbeidsmatig	11		4	2
Dagbesteding: belevingsgericht	3		1	
Entreeopleiding		1	9	16
Geen werk of school/traject gemeente		3	7	2
HBO		12		
MBO Beroeps Begeleidende Leerweg				
MBO Beroeps Opleidende Leerweg				
MBO niveau 2		17	7	4
MBO niveau 3 & 4		39	4	
Overig, waaronder onbekend, leerplicht en sociale werkplaats		1		1
Vervolgonderwijs TL		1		
Vervolgonderwijs HAVO		3		
Vervolgonderwijs VWO		2		
Vervolgonderwijs				1
Verhuizing				1
Thuiszitter (met ontheffing, niet meer leerplichtig)	2			
Totaal	35	94	50	54

5. Passend Onderwijs

5.1 Passend onderwijs

Door de komst van passend onderwijs is de strategische positie van specialistische onderwijsinstellingen als Biezonderwijs wezenlijk veranderd. Meer dan ooit moeten wij aanvullend op en dienstbaar aan het reguliere onderwijs zijn. Met passend onderwijs willen we bereiken dat alle kinderen een plek krijgen die past bij hun ondersteuningsbehoefte. Deze ondersteuningsbehoefte is geformuleerd in het ontwikkelingsperspectief van de kinderen en verwoord in hun toelaatbaarheidsverklaring, die beoordeeld wordt door inhoudelijke experts van het samenwerkingsverband. We geven les in groepsverband, maar bieden als onderwijsinstelling voor specialistisch onderwijs ook maatwerk waar dat nodig is, om te voorkomen dat kinderen langdurig thuis komen te zitten. Daarmee proberen we altijd een passende plek voor elke leerling te realiseren. De meeste samenwerkingsverbanden hebben initiatieven die aansluiten bij de landelijke trend om meer wijkgericht te werken.

Vanuit Koers2025 heeft Biezonderwijs de ambitie om in elke wijk te ondersteunen en expertise toe te voegen aan de reguliere scholen bij het verhogen van het niveau van de basisondersteuning. Daarnaast willen we ook een bijdrage leveren aan de flexibilisering van het curriculum wat uiteindelijk zou kunnen leiden tot een voedingsbodem om op meerdere plekken in de stad tot ondersteuningsniveau 5 te komen.

Hoe we dat exact inrichten, besluiten we samen met andere onderwijsinstellingen in de samenwerkingsverbanden. We sluiten aan bij de manier van verantwoorden zoals een samenwerkingsverband die heeft vastgesteld. Voor de SBO-scholen verantwoorden we ons met een toelichting op de besteding van middelen op individueel-, groepsniveau en voor teamactiviteiten. Voor de overige scholen zit het meer in de toelaatbaarheidsverklaring vooraf en voeren we monitoringsgesprekken.

We nemen in de regio Midden-Brabant deel aan 6 samenwerkingsverbanden :

- Plein 013, samenwerkingsverband PO Tilburg en omgeving
- Portfolio, samenwerkingsverband VO Tilburg en omgeving
- PO Langstraat Heusden Altena, samenwerkingsverband PO Waalwijk en omgeving
- VO De Langstraat, samenwerkingsverband VO Waalwijk en omgeving
- RSV Breda PO, samenwerkingsverband PO 30-03 Breda en omgeving
- RSV Breda VO, samenwerkingsverband VO Breda en omgeving

5.2 Overige samenwerkingspartners

Alleen in samenwerking met partners kunnen wij onze missie verwezenlijken. Daarom werken we op operationeel, tactisch en strategisch niveau - en in diverse samenstellingen - samen met collega's in het onderwijs, met de zorg, de jeugdhulpverlening, gemeenten, werkgevers die stageplekken en banen hebben voor onze leerlingen en met andere partners die nodig zijn om de onderwijsbehoefte van leerlingen te realiseren.

6. Strategisch Personeelsbeleid

In dit hoofdstuk laten we zien hoe we in 2020 het personeelsbeleid hebben uitgevoerd. Eind 2018 hebben we de HR-visie voor 2019-2021 vastgesteld. Deze visie is afgeleid van het strategisch meerjarenbeleidsplan 2016-2020 en de herijking hiervan: vertrouwen in ontwikkeling, 2018. Het uitgangspunt van de HR-visie is aantrekkelijk werkgeverschap en een doelmatig beleid voor in-, door- en uitstroom (ofwel strategisch personeelsbeleid), vertaald in 5 thema's:

- Professioneel eigenaarschap: teamleden zijn vanuit autonomie verbonden professionals die zich eigenaar voelen van de ontwikkelingen in de school
- Investeren in permanent leren en ontwikkeling
- Biezonderwijs als aantrekkelijke werkgever in de regio
- Moderne, aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden
- HR-instrumenten die passen bij de huidige en toekomstige tijd

In de volgende paragrafen lichten we toe welke ontwikkelingen we op het gebied van strategisch personeelsbeleid in 2020 hebben gerealiseerd binnen deze 5 thema's.

6.1 Personele kengetallen

In de volgende paragraaf lichten we de relevante personele kengetallen van Biezonderwijs in 2020 toe.

6.1.1. Personeelsbezetting

Wij zijn voor het po-gedeelte eigenrisicodragers (ERD) en vervanging financieren we zelf. Voor Praktijkcollege Tilburg geldt dit niet, omdat het VO is verzekerd bij het risicofonds. In onderstaande tabel geven we de personeelsgegevens in werktijdfactor (wtf) weer inclusief vervangers, maar exclusief de medewerkers die vervangen worden tijdens hun zwangerschapsverlof. Hiervoor ontvangen we een zogenaamd 'vangnet' vanuit Biezonderwijs. Ten opzichte van 2019 zijn we gegroeid. We hebben meer onderwijzend en meer onderwijsondersteunend personeel. De verhouding tussen die 2 is nagenoeg gelijk gebleven.

Personeelsgegevens in wtf	2020	in %
Onderwijzend personeel (OP)	278	63%
Onderwijsondersteunend personeel (OOP)	143	33%
Bestuur/management (DIR)	17	4%
Totaal Biezonderwijs	438	100%

6.1.2 Man-vrouwverhouding, gemiddeld leeftijd en verhouding type contracten

Man-vrouw verhouding	2020	in %
Man	127	22%
Vrouw	463	78%
Totaal Biezonderwijs	590	100%
Gemiddelde leeftijd	43 jaar	
Verhouding contracten van onbepaalde tijd vs. Tijdelijke contracten	80% vs. 20%	

6.1.3 Ziekteverzuim

Ten opzichte van 2019 (7,27%) is het gemiddelde verzuimpercentage in 2020 licht gestegen (7,67%), de meldingsfrequentie gedaald en de verzuimduur gestegen. Ons verzuimpercentage ligt net als in 2019 hoger dan het branchegemiddelde. Tussen de scholen bestaan aanzienlijke verschillen. COVID-19 heeft impact op het verzuimcijfer. Op basis van een verzuimanalyse van inzicht naar aanpak gaan we in 2021 verdere interventies ontplooiën om het verzuim te reduceren.

Verzuimgegevens	Biezonderwijs 2020	PO (landelijk) OP 2019	PO (landelijk) OOP 2019
Verzuimpercentage	7,67%	6,70%	6,80%
Meldingsfrequentie	1,07	1,20	1,40
Verzuimduur	29,66	22	19

Onderwijzend personeel¹

Verzuimgegevens Biezonderwijs 2020	Verzuimpercentage	Meldingsfrequentie	Verzuimduur
SO/VSO	8,03%	1,10	29,73
VO	5,96%	1,34	22,66

Onderwijs ondersteunend personeel

Verzuimgegevens Biezonderwijs 2020	Verzuimpercentage	Meldingsfrequentie	Verzuimduur
SO/VSO	7,43%	1,06	24,66
VO	16,46%	1,2	49,48

¹ Inclusief directie

Onderwijzend personeel

Verzuimgegevens landelijk ²	Verzuimpercentage 2019	Meldingsfrequentie 2019	Verzuimduur 2019
Primair Onderwijs	5,8%	1,0	21
Speciaal Onderwijs	6,7%	1,2	22
Voortgezet Onderwijs	5,6%	1,6	14

Onderwijs ondersteunend personeel

Verzuimgegevens landelijk	Verzuimpercentage 2019	Meldingsfrequentie 2019	Verzuimduur 2019
Primair Onderwijs	6,2%	1,1	19
Speciaal Onderwijs	6,8%	1,4	19
Voortgezet Onderwijs	5,9%	1,2	18

6.1.4 Uitdiensttredingen

Er wordt actief controle uitgevoerd op alle uitdiensttredingen aangaande mogelijke uitkeringen na ontslag. Dit betreft zowel de Werkloosheidswet (WW) alsook de Ziektewet (ZW). Beperking van de WW-lasten vindt plaats door de toetsing aan de door het Participatiefonds vastgestelde richtlijnen voor instroomtoetsen. Re-integratie bij ziekte is altijd gericht op het toewerken naar herstel voordat het dienstverband eindigt.

6.2 Beleidsontwikkeling in het kader van strategisch personeelsbeleid

Arbeidsmarktcommunicatie en recruitment

In 2020 hebben we toegewerkt naar een centrale werving om effectiever te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. We hebben het recruitmentproces hierop ingericht en hebben op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie de eerste stappen gezet om beter aan te sluiten bij aspecten die voor de doelgroep belangrijk zijn bij het kiezen van een nieuwe werkgever.

Zij-instroom

Om de instroom van met name leraren op peil te houden, hebben we diverse initiatieven ondernomen. Het zij-instroomtraject, dat samen met de besturen binnen het T-primair verband en Fontys is vormgegeven en in 2019 van start is gegaan, hebben we in 2020 verder vormgegeven. Concreet volgen 24 collega's van Biezonderwijs dit traject.

Loopbaanpoule

De loopbaanpoule is tweeledig. Enerzijds kunnen we beter inspelen op vacatures die bij onze scholen ontstaan. Dit komt omdat we een bovenschoolse voorziening hebben ingericht en we vacatures voor leraren kunnen invullen met leraren uit de loopbaanpoule. Anderzijds geeft de loopbaanpoule medewerkers de mogelijkheid om zich te oriënteren op het speciaal

² Eindrapportage verzuimonderzoek PO en VO 2019

onderwijs als ze hierin geïnteresseerd zijn, maar nog geen goed zicht hebben op alle onderwijsvormen en doelgroepen.

Onboarding

In 2020 hebben we een eerste aanzet gemaakt om naast de introductie op schoolniveau ook op organisatieniveau (Biezonderwijs) aandacht te besteden aan het welkom heten van nieuwe collega's. Samen met collega's van De Kracht hebben we een centrale introductiebijeenkomst georganiseerd. In deze introductiebijeenkomst kwamen collectieve aspecten aan bod, zoals de missie, visie en strategie van Biezonderwijs. Daarnaast hebben we informatie ingewonnen over de verwachtingen die medewerkers hebben van Biezonderwijs in de toekomst. Met de opbrengsten van de bijeenkomst gaan we 2021 het thema onboarding verder vormgeven.

Begeleiding startende leraren

In het kader van goed werkgeverschap vinden we het belangrijk dat nieuwe medewerkers, of medewerkers die binnen de organisatie een nieuwe functie krijgen, goed ingewerkt en begeleid worden. Het traject Begeleiding starters is een tweejarig traject waarbij we investeren in de coaching, begeleiding en scholing van nieuwe leraren en docenten. De begeleiding wordt uitgevoerd door de coaches van de Kracht het expertisecentrum van Biezonderwijs. De nadruk in het traject ligt op het leren kennen van het vak, de school en van het speciaal (basis)onderwijs in het algemeen. In het tweede jaar richten we de aandacht op het vergroten van (vak)inhoudelijke kennis en bieden we elke startende medewerker scholing, intervisie en persoonlijke coaching aan. Met ingang van het schooljaar 2020/2021 hebben we deze begeleiding opgestart.

Werkdrukvermindering en -middelen

Conform de afspraken komen er structureel middelen vrij voor de verlaging van de werkdruk in het primair onderwijs. Scholen en schoolbesturen kunnen aan de slag om het werken in het primair onderwijs voor leraren aantrekkelijker te maken. Onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur hebben de teams een rol in de aanpak van hun eigen werkdruk.

De hoogte van het budget per school wordt vastgesteld op basis van het aantal leerlingen per 1 oktober voorafgaand aan het schooljaar. Gedurende 2020 is binnen de bekostiging van personeel- en arbeidsmarktbeleid versneld meer geld beschikbaar gekomen voor de werkdrukmiddelen. De tarieven waren € 225 per leerling en zijn gestegen tot € 365,79 per SBO leerling en € 487,72 per leerling in het (V)SO vanaf schooljaar 2020-21.

Alle schooldirecties betrekken hun medewerkers bij de keuzes omtrent de inzet van de werkdrukmiddelen. Binnen de teams wordt daarna een oplossing gekozen welke aan de (P)MR wordt voorgelegd.

Een aantal scholen binnen Biezonderwijs heeft de werkdrukmiddelen besteed aan de inzet van een vakleraar gym en/of beeldende vorming, of een onderwijsassistent. Andere scholen kiezen voor de inzet van een leraarondersteuner, pedagogisch conciërge of een administratieve kracht die leraren ontlast in hun werkzaamheden buiten de lessen om.

De middelen zijn toegekend op basis van het aantal leerlingen per school in het primair onderwijs. Dit betekent dat expertisecentrum De Kracht en Praktijkcollege Tilburg geen middelen toegekend hebben gekregen.

In onderstaande tabel is de meerjarige toekenning van de middelen weergegeven.

Extra middelen werkdrukverlaging (tarief per SBO leerling en per (V)SO leerling)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SBO Zonnestein	43.650	71.663	72.042	72.042	77.011	80.560
SBO Westerwel	79.650	127.780	125.126	125.126	133.756	139.920
SBO Noorderlicht	34.875	65.596	60.667	60.667	64.851	67.840
Totaal SBO scholen	158.175	265.040	257.836	257.836	275.618	288.320
De Bodde SO	27.675	73.306	73.306	73.306	78.418	82.070
De Bodde VSO	39.150	91.001	91.001	91.001	97.347	101.880
Totaal Bodde SO/VSO	66.825	164.307	164.307	164.307	175.765	183.950
De Keyzer SO	42.075	100.101	105.156	105.156	112.490	117.728
De Keyzer VSO	68.625	144.590	151.668	151.668	162.245	169.800
Totaal SG De Keyzer SO/VSO	110.700	244.691	256.824	256.824	274.735	287.528
Parcours VSO	40.275	94.540	94.540	94.540	101.133	105.842
Totaal scholen Biezonderwijs	375.975	768.578	773.507	773.507	827.251	865.640

Sociale veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat iedereen zich veilig voelt op het werk. Het is een belangrijke component om medewerkers te behouden. Het werken aan een gezonde, sociale en professionele cultuur vraagt voortdurend aandacht en inspanning van zowel de werkgever als de werknemer. Onderling vertrouwen is de basis voor een sociaal veilige cultuur. Mocht er toch sprake zijn van ongewenste omgangsvormen, dan is het belangrijk dat collega's hun verhaal kwijt kunnen. Eind 2020 hebben we hiervoor een beleidskader ontwikkeld dat we in de eerste helft van 2021 verder uitwerken.

Arbo en verzuim

Begin 2020 hebben alle preventiemedewerkers van Biezonderwijs een workshop gehad waarin de RI&E-rapportage Biezonderwijs breed besproken is. We hebben de behoeftes en de gezamenlijke actiepunten van de preventiemedewerkers in kaart gebracht. In het verslagjaar hebben de preventiemedewerkers ook een training gehad. Tijdens deze training kwamen onderwerpen aan bod als aandacht voor preventie, arbo, veiligheid en gezondheid. Ze hebben gereflecteerd op de rol van preventiemedewerker en hebben het instrument 'de Arbomeester' behandeld. In 2021 gaan we de arbo-kalender verder ontwikkelen.

Potential programma

Binnen het T-primair verband is een potential programma ontwikkeld voor collega's die de ambitie hebben om door te groeien naar een leidinggevende rol. Het traject heeft een doorlooptijd van 1,5 jaar en is opgebouwd uit 3 onderdelen: leidinggeven aan jezelf, aan een team en aan een organisatie. In het verslagjaar hebben we een werving-en-selectietraject gedaan en 2 collega's starten begin 2021 met dit programma.

Uitbreiding laag adjunct-directeur

Bij het vergroten van het professioneel eigenaarschap past het in de besturingsfilosofie om een organisatie van professionals in te richten in plaats van een organisatie voor professionals. Tegelijkertijd leren we dan in elke laag steeds beter samenwerken. Dit vraagt aandacht, leiderschap en tijd met het wenkend perspectief dat we samen leidinggeven aan Biezonderwijs. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Daarom hebben we afgesproken dat de span of attention maximaal 25 tot 30 medewerkers per leidinggevende

wordt. Hiermee borgen we aandacht voor de medewerkers en blijft er tegelijkertijd ruimte voor onderwijskundig leiderschap binnen en buiten de school en samenwerkingen met partners binnen en buiten het onderwijs. Door deze keuze zijn een flink aantal vacatures ontstaan. Voor het selecteren van kandidaten hebben we bovenscholers een selectieadviescommissie ingericht. In totaal zijn er in 2020 6 nieuwe adjunct-directeuren gestart, een mix van collega's die binnen de organisatie zijn doorgegroeid en nieuwe collega's die van buiten de organisatie komen. Begin 2021 gaan er nog 5 nieuwe adjunct-directeuren van start.

Arbeidsvoorwaarden

We bieden secundaire arbeidsvoorwaarden aan door middel van een Meerkeuzesysteem Arbeidsvoorwaarden (MKSA). Dit biedt medewerkers de ruimte om hun eigen arbeidsvoorwaardenpakket samen te stellen en aan te passen aan hun persoonlijke wensen, binnen de mogelijkheden van de werkkostenregeling en bepaalde kaders en voorwaarden. Ze ruilen belast loon uit tegen onbelast loon. In het laatste kwartaal van 2020 hebben we hiervoor een voorstel uitgewerkt dat we in de eerste helft van 2021 verder uitvoeren.

Herwaardering OOP-functies en directies

In 2020 hebben we veel werk verzet om de functies van het onderwijsondersteunend personeel (OOP) en directie opnieuw te beoordelen en eventueel te herwaarderen. Allereerst hebben we bepaald aan welke waarden het functiehuis moet voldoen. Denk aan zaken als eenvoud, rechtvaardigheid en fair deal. Vervolgens hebben we een splitsing gemaakt tussen functiebeschrijvingen die nog voldoen aan de genoemde waarden en functiebeschrijvingen die om verandering vroegen. Daarna hebben we onderzocht of, en zo ja in hoeverre, de voorbeeldbeschrijvingen van de PO-Raad passen bij de waarden waaraan het functiehuis moet voldoen.

We hebben consultatiegesprekken georganiseerd met mensen die in de betreffende functies zitten met als doel te onderzoeken welke verbeteringen mogelijk waren. Vervolgens hebben we op basis van de adviezen van de deelnemers aan de consultatiegesprekken de beschrijvingen al dan niet aangepast. De uitkomst hiervan is aangeboden aan alle medewerkers in een tweede consultatieronde. De vraag was toen of medewerkers het nieuwe functiehuis toekomstbestendig vonden en een fair deal.

Nadat de consultatiegesprekken waren afgerond, hebben we een financiële doorrekening gemaakt van het totale plaatje dat we voor ogen hadden. De directeuren hebben een plan gemaakt per school en ingeschat of dit plan recht doet aan de medewerkers en de taken die er liggen. Deze inschattingen hebben we in een meeting met alle adjunct-directeuren en directeuren naast elkaar gelegd met als doel bij elkaar te toetsen of we eenduidig zijn omgegaan met de plaatsingen. Vervolgens hebben de directeuren teamgesprekken gevoerd met de medewerkers van verschillende functiegroepen om uitleg te geven aan de besluiten. Uiteindelijk hebben ruim 200 medewerkers per brief hun functiebeschrijving en eventuele consequenties ontvangen met de mogelijkheid om bezwaar in te dienen. We hebben geen bezwaren ontvangen.

Voor de directie hebben we ook een consultatieronde gedaan, waarna we inschalingen en profielen definitief konden maken. Vervolgens hebben we hen ook een brief gestuurd met daarin de mogelijkheid tot het indienen van bezwaar. We hebben geen bezwaren ontvangen.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad heeft dit proces gevolgd en heeft ingestemd op het proces, de bezwarencommissie en het reglement. Alle medewerkers hebben waar van toepassing hun salarisaanpassing per 1 augustus 2020 ontvangen.

Het proces voor de medewerkers van het bestuursbureau die per 1 augustus 2020 in dienst waren, start in 2021.

7. Huisvestingsbeleid

De ontwikkelingen op het gebied van huisvesting kunnen we splitsen in bovenschoolse thema's en activiteiten die op de locaties plaatsvinden.

Meerjarenonderhoudsplan

In 2019 is op al onze scholen een conditiemeting en een toetsing Frisse Scholen uitgevoerd. De uitkomsten hebben we vertaald naar een meerjarenonderhoudsplan en op basis hiervan hebben we per 31 december 2020 de voorziening groot onderhoud bepaald. We hebben daarbij gekeken naar de onderhoudslasten voor de komende 10 jaar. We doteren jaarlijks € 751.000 aan de voorziening groot onderhoud. Hiermee financieren we de geplande meerjarige onderhoudsactiviteiten. De werkelijke uitgaven onttrekken we aan de voorziening. We kunnen uit de voorziening een adequaat onderhoudsjaarplan per school genereren en uitvoeren.

Stapsgewijs zijn we het onderhoud meer centraal gaan coördineren. Zo kunnen we efficiënt en effectief gebruikmaken van bestaande expertise en ervaring en kunnen we eventuele schaalvoordelen behalen. Voor de dakafwerking hebben we in 2020 een meervoudig onderhandse aanbesteding uitgeschreven.

Naast het vernieuwde meerjarenonderhoudsplan hebben we ook een aanvullende inventarisatie gedaan voor het meerjarig upgraden van de voorzieningen op onze onderwijslocaties. Hieruit kwam een ambitieus investeringsplan voort, dat we gaan uitvoeren om de onderwijsactiviteiten verder te ondersteunen. Dit doen we in combinatie met de geplande activiteiten op het gebied van groot onderhoud. Afhankelijk van het karakter van de verschillende projecten financieren we dit mede vanuit de voorziening groot onderhoud.

Ventilatie

In de zomer was er media-aandacht voor ventilatie op scholen vanwege corona. De ventilatie op onze scholen is onderzocht en vervolgens hebben we voor elke school een advies opgesteld. Over het algemeen bleek de ventilatie op onze scholen voldoende, maar voor enkele scholen waren aanpassingen nodig. Die zijn waar het kon direct gedaan.

Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen

Het ministerie van OCW heeft op 1 november 2019 een nieuw Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) opgesteld voor de regio Midden-Brabant. Dit plan is met positief resultaat getoetst aan de wet- en regelgeving. De definitieve beschikkingen zijn in de Staatscourant gepubliceerd. Hiermee is het RPO onherroepelijk en is het RPO-proces afgerond.

Huisvestingsplan

Het traject voor een meerjarig integraal huisvestingsplan (MIHP) voor het primair onderwijs leidde tot een gedeelde visie tussen besturen en gemeente. Dit proces gaat verder in 2021.

Richtlijnen verslaglegging

Sinds begin 2019 mag groot onderhoud niet meer ten laste van de exploitatie komen. Het bleek dat veel instellingen in het primair en voortgezet onderwijs, die gebruikmaakten van

deze voorziening, deze op een andere manier opbouwen dan de Raad voor de Jaarverslaggeving voor ogen had. Tot en met 2020 mogen schoolbesturen de voorziening groot onderhoud op basis van de dotatie-regeling, op dezelfde manier opbouwen als voorheen. Daarnaast is besloten om op sectorniveau een werkgroep groot onderhoud te vormen. De werkgroep bestaat uit een afvaardiging van de RJ-werkgroep Onderwijs, de NBA-werkgroep Onderwijs, de PO-Raad en de VO-Raad en het ministerie van OCW. Doel van de werkgroep is om te komen tot een verwerkingswijze die aansluit bij de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving en die rekening houdt met (onderwijs)sectorspecifieke aspecten.

VSO De Keyzer: noodunits

VSO De Keyzer in Goirle maakt sinds 2016 gebruik van noodunits. De school huurt deze van een particuliere verhuurder. Omdat ze zoveel leerlingen hebben, gebruiken ze de noodunits nog steeds. Daarom hebben we het in 2019 aflopende huurcontract met 3 jaar verlengd.

8. Financieel Beleid

8.1 Financieel beleid en planning-en-controlcyclus

Ons financieel beleid is gericht op de continuïteit van Biezonderwijs en op de kwaliteit van ons onderwijs. De beschikbare middelen verdelen we zodanig, dat we de doelstellingen van het strategisch meerjarenbeleidsplan zo optimaal mogelijk realiseren. Een deel van de middelen zetten we bovenschols in; een ander deel op schoolniveau. Daarbij streven we naar een eenduidig stichtingbreed beleid én een bepaalde mate van financiële autonomie van de afzonderlijke scholen en expertisecentrum De Kracht, gecombineerd met een zekere mate van solidariteit.

Vanwege de positieve financiële positie hebben we ervoor gekozen om in de begroting 2020 en verder, strategische keuzes te maken die ten laste gaan van het eigen vermogen. We hebben de financiële ruimte voor deze keuzes mede gebaseerd op de in 2020 geactualiseerde risicoanalyse. De inhoudelijke keuzes zijn gemaakt door de schooldirecties en het college van bestuur. Het gaat om keuzes om te investeren in personeel, onderwijskwaliteit, faciliteiten (inclusief ICT), bedrijfsvoering en huisvesting. Daarmee beschouwen we deze strategische investeringen als extra impuls om onze beleidsmatige ambities te verwezenlijken. Het eigen vermogen is ruim. Hierbij telt echter mee dat het gebouw van scholengemeenschap De Keyzer eigendom is van Biezonderwijs.

Na het vaststellen van onze kaders vóór de zomervakantie, starten we na de zomervakantie met het opstellen van onze begroting. Hierbij stellen we meteen ook een meerjarenbegroting op voor de jaren daarna. Zo bezien we besluiten in meerjarig perspectief en kunnen we rekening houden met (mogelijke) meerjarige financiële gevolgen van beleidsmatige keuzes op bestuurs- of schoolniveau. Voor de financiële opbouw van de begroting gebruiken we de begrotingstool Cogix. De schooldirecteuren en het college van bestuur krijgen advies van de controller en de HR-adviseur. Tenslotte keurt de raad van toezicht de begroting definitief goed.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting zoeken we aansluiting bij de belangrijkste beleidsinhoudelijke ontwikkelingen. Deze zijn onder andere vastgelegd in het strategisch meerjarenbeleidsplan. In 2020 zijn we gestart met het opstellen van een nieuw strategisch meerjarenplan genaamd Koers2025. Naar verwachting wordt Koers2025 begin 2021 de nieuwe basis voor het opstellen van de Kaderbrief 2022 en de daaruit voortvloeiende meerjarenbegroting 2022-2026. We merken op dat het lastig blijft om een goede meerjarenbegroting op te stellen. Reden hiervoor is dat we nog onvoldoende grip hebben op de ontwikkeling van onze leerlingaantallen. Daarom kiezen we ervoor om de leerlingaantallen vooralsnog stabiel te houden. Op dit moment ligt de focus vooral op de jaarbegroting. Daarnaast passen we onze prognoses voortdurend aan op basis van de ontwikkelingen.

Gedurende het jaar voeren onze directeuren managementrapportagegesprekken met onze controller en HR-adviseur. Gezamenlijk kijken zij naar de realisatiecijfers en maken zij prognoses op basis van recente ontwikkelingen. Om de 4 maanden vinden er bovendien schoolontwikkelgesprekken plaats, waarbij naast de directeur ook de bestuurder, de adjunct-directeur en de bestuurssecretaris aansluiten. Tijdens het schoolontwikkelgesprek bespreken ze de ontwikkelingen op het gebied van personeel, onderwijskwaliteit, financiën

en mogelijke risico's. Op deze manier evalueren we de inzet van onze middelen op effectiviteit en efficiëntie. Na afronding van alle schoolontwikkelgesprekken vindt er een eindrapportage plaats richting de raad van toezicht.

Ook zijn we voortdurend bezig om onze administratieve processen en interne controleprocessen te optimaliseren. Zo hebben we in 2020 gedeeltelijk invulling kunnen geven aan de aanbevelingen uit het accountantsverslag over 2019 en plannen we ruimte in voor een verdere opvolging van de aanbevelingen in 2021.

In 2020 is er een traject meervoudig onderhandse aanbesteding gedaan voor printers en één voor dakafwerking.

8.2 Allocatie van middelen

De beschikbare middelen verdelen we zodanig dat we de doelen die voortvloeien uit het Koersplan, zo optimaal mogelijk realiseren.

De leerlingtellingen van 1 oktober vormen de basis voor de bekostiging van onze scholen. De ontwikkeling van de leerlingenaantallen is dan ook cruciaal voor onze financiële situatie. Het ministerie van OCW (hierna ministerie) hanteert voor het uitkeren van de personele bekostiging van het (V)SO en SBO de t-1 systematiek. Voor de materiële bekostiging van het (V)SO en SBO en de bekostiging (zowel personeel als materieel) van het VO (Praktijkcollege Tilburg) hanteert het ministerie de t=0 systematiek. De bekostiging verrekenen we op brinnummer-niveau en keren we op stichtingsniveau uit. De budgetbepaling voor een begrotingsjaar berekenen we op basis van de leerlingenaantallen die de directeurs prognotiseren.

We hebben ervoor gekozen om de interne verdeling van de bekostiging te baseren op de t=0 systematiek. Dit houdt in dat de leerlingenaantallen van 1 oktober 2020 het budget bepalen voor de periode januari tot en met juli 2021 en de leerlingenaantallen van 1 oktober 2021 het budget bepalen voor de periode augustus tot en met december 2021. Dit geldt zowel voor (V)SO, SBO als VO. Daarnaast ontvangen het (V)SO en SBO inkomsten vanuit de samenwerkingsverbanden voor groei en tussentijdse instroom van leerlingen en zijn er voor het SBO uitgaven vanwege doorverwijzing.

De opbrengsten boeken we volledig op de kostenplaats van de entiteiten, waarbij we de bovenschoolse kosten doorbelasten. De kosten belasten we door op basis van de te verwachten opbrengsten en omzet en verrekenen we aan het eind van het jaar met de werkelijke opbrengsten en omzet. De kosten die we op bovenschools niveau begroten en die niet worden doorbelast, zoals de strategische keuzes ten laste van het eigen vermogen, onderscheiden wij van de reguliere uitgaven.

8.3 Treasury

We hebben in 2020 het treasury statuut geactualiseerd en verder aangescherpt op basis van de wettelijke aanpassing van 18 december 2018 van de Regeling 'Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' met kenmerk WJZ/800938 (met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2016). Het uitgangspunt van ons treasury statuut was en blijft een risicomijdende houding bij het beleggen van tijdelijke, overtollige liquiditeiten en het aantrekken van externe financiering.

Onze meerjarenbegroting laat een stabiele ontwikkeling zien van de belangrijkste financiële kengetallen op het gebied van liquiditeit en solvabiliteit. Op basis hiervan hoeven we geen additionele financiering aan te trekken en hoeven we overtollige liquiditeiten niet anders uit te zetten dan via de instrumenten die we nu al hanteren. Periodiek evalueren we onze treasury gerelateerde posities om het opereren van de organisatie te toetsen aan het vigerende treasury statuut en aan de marktontwikkelingen.

In het verslagjaar zijn er geen deposito's afgesloten en hebben we gehandeld conform ons treasury statuut.

In 2020 gingen banken negatieve rente doorberekenen aan organisaties en particulieren. We onderzoeken nu welke mogelijkheden er binnen het treasury statuut zijn om deze extra kosten te kunnen vermijden of te beperken. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar de mogelijkheid om over te schakelen op schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.

8.4 Risicomanagement

Ons bestuur heeft er in het verleden voor gekozen om de beheersing van risico's en de controle hierop (waaronder de interne controle) zo laag mogelijk in de organisatie en volledig in de lijn te organiseren. Daardoor ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van activiteiten bij de uitvoerende functionaris en zijn direct leidinggevende. Deze laatste moet zich bewust zijn van de risico's die bij de uitvoering van de activiteiten kunnen ontstaan. Daarmee is risicomanagement een taak geworden van iedere leidinggevende, op elk niveau binnen de organisatie. Tijdens de schoolontwikkelgesprekken bespreken scholen mogelijke risico's met de bestuurder. Daarnaast voeren we 1 keer per twee jaar een risicoanalyse uit op stichtingsniveau. De vorige risicoanalyse hebben we uitgevoerd in het najaar van 2018 en daarom hebben we in overleg met de raad van toezicht een herijking van deze risicoanalyse uitgevoerd in september 2020. Het college van bestuur heeft de uitkomsten besproken met de directeuren en met de raad van toezicht. Wij kiezen voor een risicomijdende en risicobeperkende houding binnen het risicomanagementproces. Daar waar mogelijk treffen we aanvullende beheersmaatregelen en verminderen we de gevolgen van de risico's. De uitkomsten van de risico-inventarisatie en de eventuele kwantificering van de risico's hebben we weergegeven in een matrix van 5 (beleids-)clusters. Aan de hand van de inventarisatie wordt een beleidsplan opgesteld en de acties worden meegenomen in de begrotingscyclus.

	Aantal risico factoren	Waarde in euro
		sep-20
1. Bestuur en organisatie	9	1.234.375,00
2. Onderwijs en kwaliteit	6	796.875,00
3. Financien	8	748.281,25
4. Human Resources - personeel	11	1.697.596,25
5. Huisvesting, Facilitaire dienstverlening en ICT	7	734.375,00
Totaal	41	5.211.502,50

Uit de geactualiseerde risicoanalyse van 2020 blijkt dat we een gezonde onderwijsinstelling zijn en dat we risico's van enige omvang kunnen opvangen, zonder dat de stichting daardoor in continuïteitsproblemen komt.

Binnen de beleidsclusters kennen we in essentie 3 belangrijke risico's, elk wisselend voor wat betreft de kans op deze risico's en de impact die dat met zich meebrengt. Hieronder beschrijven we deze 3 belangrijkste risico's op hoofdlijnen. Ook geven we een inschatting van de kans dat het risico zich voordoet en wat de mogelijke gevolgen zijn. Met het oog op de coronapandemie lichten we er voor 2020 nog een vierde risico toe. In het kader van de verantwoording van onze AVG activiteiten is er een extra paragraaf aan dit hoofdstuk toegevoegd.

8.4.1 Ontwikkeling leerlingaantallen

Wij zijn relatief sterk afhankelijk van de ontwikkelingen en de koers binnen de samenwerkingsverbanden, omdat het regulier onderwijs leerlingen naar onze scholen verwijst als zij geen onderwijs kunnen aanbieden. De planbaarheid en voorspelbaarheid van onze leerlingaantallen zijn hierdoor complex en dit maakt ons als organisatie kwetsbaar.

Het risico bestaat dat de inschattingen van de leerlingaantallen in negatieve of positieve zin afwijken van prognoses. Rekening houdend met de ontwikkelingen in de stad Tilburg en de regio, houden we momenteel eerder rekening met het risico van plotselinge krimp dan groei. Als we minder leerlingen krijgen, dan heeft dit directe negatieve gevolgen voor de bekostiging. We hebben dan (tijdelijk) te veel medewerkers in dienst. Krijgen we meer leerlingen, dan is het de vraag of er voldoende geschikte leerkrachten beschikbaar zijn om deze leerlingen goed onderwijs te bieden. In dat geval moeten we extra investeren.

De schooldirecteuren, de controller en het bestuur voeren om de 4 maanden overleg over de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Met de laatste gegevens anticiperen we op de inrichting en de bemensing van het onderwijs. In 2020 zagen we de leerlingaantallen op een aantal van onze scholen sterk fluctueren. Hierdoor liepen we het risico op het niet tijdig kunnen vinden van medewerkers om de groepen juist te bemensen al merken we ook een eerste effect dat Biezonderwijs proactiever medewerkers werft. Het strategisch personeelsbeleid zoals verwoordt in hoofdstuk 6 bevat een aantal specifieke initiatieven die de impact van dit risico moeten verkleinen.

8.4.2 Extern beleid van samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs

We zijn actief in 6 verschillende samenwerkingsverbanden in de regio Tilburg, Breda en Waalwijk. Ons college van bestuur neemt deel in de besturen en aan bestuursvergaderingen van deze samenwerkingsverbanden. Dit doen we mede om invloed te kunnen uitoefenen op de besluitvorming in het belang van kinderen en jongeren. Onze rol als Biezonderwijs wordt door andere besturen erkend en daarom zullen we intern de cultuur van aanbodgericht naar vraaggericht zodanig moeten maken dat medewerkers voorbereid zijn op een leidende rol in de samenwerking tussen onderwijs, zorg en de gemeente. Alleen dan sluiten we aan op de integrale ontwikkelingsvragen van leerlingen. Daarentegen worden de ondersteuningsplannen elke 4 jaar vernieuwd, wat ons weer kansen biedt.

8.4.3 Professionaliteit en kwaliteit van medewerkers

De ondersteuningsbehoefte van onze leerlingen wordt steeds zwaarder en complexer. Dit heeft gevolgen voor de inhoud van het werk en voor de werkdruk (beleving) van onze onderwijsprofessionals. Deze ontwikkeling vraagt om onderwijsprofessionals die adequaat met deze zwaardere 'case load' kunnen omgaan. Professionals die zich persoonlijk en professioneel blijven ontwikkelen en (bij)scholen, maar ook in staat zijn flexibel samen te werken met ouders/verzorgers en partners uit de zorg, welzijn en andere sociale domeinen. Doordat er zowel kwantitatief als kwalitatief sprake is van een krapte op de arbeidsmarkt, vinden er soms suboptimale benoemingen plaats. Ook zien sommige van onze scholen zich gedwongen om medewerkers tegen almaar hoger wordende kosten extern in te huren.

We lopen het risico dat onze onderwijsprofessionals niet snel en adaptief genoeg reageren op de maatschappelijke vraagstukken. We zullen meer moeten anticiperen op ontwikkelingen. Dit vereist continue scholing en training om de vereiste deskundigheid en vaardigheden te houden. De krappe arbeidsmarkt blijft ook een risico.

We schatten in dat de kans dat dit risico zich zal voordoen, groot is. Ondanks onze inspanningen via de loopbaanpoule en proactieve werving, hebben we nu al veel moeite om kwalitatief goede mensen te vinden en aan ons te binden. Dit is ook een ontwikkeling die in het kader van de Koers2025 is ingezet. Daarin streven we naar de best denkbare medewerker waarbij de instroom goed verloopt.

We proberen op dit risico in te spelen door planmatig de meerjarige uitvoeringsagenda uit te voeren, die voortvloeit uit het strategisch HR-beleid. Daarnaast hebben we vanuit verschillende hoeken onderzocht welke mogelijkheden er zijn om leerkrachten aan te trekken en te behouden. Inmiddels hebben we, samen met de besturen binnen T-Primair en de pabo in Tilburg (Fontys), een collectief zij-instroomtraject opgezet. Ook hebben we de nodige verbeteringen ingezet op onze arbeidsmarktcommunicatie.

We gaan de komende jaren vanuit onze ambitie van de Koers2025 flink investeren in het flexibeler kunnen inzetten van onze medewerkers. Het strategisch personeelsbeleid zoals verwoordt in hoofdstuk 6 bevat een aantal specifieke initiatieven die de impact van dit risico moeten verkleinen.

8.4.4 COVID-19-ontwikkelingen

De uitbraak van het COVID-19-virus heeft geen (significante) invloed op de financiële cijfers over het boekjaar 2020. Het college van bestuur heeft passende maatregelen genomen, of zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de organisatieactiviteiten te waarborgen. Het college van bestuur acht daarom een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten mogelijk. De opgemaakte jaarrekening gaat dan ook uit van de veronderstelling van continuïteit van Biezonderwijs.

8.4.5 Overig risico: Informatiebeveiliging

We voldoen aan de basiseisen in het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Het risico bestaat dat onze onderwijsprofessionals momenteel nog niet over de vereiste deskundigheid beschikken om dit op de juiste manier te doen. Het plan van aanpak dat in 2021 wordt opgesteld helpt ons om de risico's in beeld te houden en aan de slag te gaan om te verbeteren.

Een overtreding van de privacywet kan tot boetes leiden. De kans op dergelijke overtredingen schatten we in als waarschijnlijk. Maar in de eerste 2 jaar na de inwerkingtreding van de AVG achten we de kans op boetes relatief beperkt. Wel verwachten we een toename van de kosten om deze wet- en regelgeving te implementeren. Hiermee komt het risico uit op 'waarschijnlijk'. Op termijn kunnen de gevolgen van dit risico groot zijn, doordat er hoge boetes kunnen worden opgelegd.

8.5 Financieel resultaat 2020

We sluiten het boekjaar 2020 af met een exploitatieverlies van ongeveer € 1.356.000 ten opzichte van een begroot verlies van ongeveer € 1.682.000. In het exploitatieresultaat van 2020 zit voor ongeveer € 502.000 aan kosten die we gemaakt hebben in het kader van de 'strategische keuzes ten laste van eigen vermogen'. Ook eind 2020 stonden we er financieel gezond voor en lagen de kengetallen (ruim) boven de landelijke normen. Om te kunnen anticiperen op de positieve financiële positie hebben we voor de periode 2021 tot en met 2022 strategische keuzes gemaakt, die ten laste gaan van ons eigen vermogen. De jaarrekening 2020 heeft hiervoor een aparte bestemmingsreserve ter grootte van ongeveer € 2.900.000.

De voor 2020 begrote kosten voor 'strategische keuzes ten laste van het eigen vermogen' bedroegen € 806.000. Hiervan is in werkelijkheid een bedrag van ongeveer € 502.000 gerealiseerd. We hebben in 2020 dus minder kosten gemaakt dan vooraf begroot. Dit komt vooral omdat het opstarten van sommige projecten langer duurde en sommige activiteiten een andere prioriteit hebben gekregen door corona.

In onderstaande tabel ziet u de begroting 2020 van de reguliere bedrijfsvoering en de realisatie 2020. Bij de realisatiecijfers zitten ook de kosten van ongeveer € 502.000 die we gemaakt hebben in het kader van 'strategische keuzes ten laste van eigen vermogen'.

Staat van baten en lasten in €	Begroting	Realisatie	Verschil Realisatie 2020 t.o.v. Begroting 2020	Realisatie
	2020	2020	2020	2019
Baten				
Rijksbijdragen OCW	33.488.428	35.605.874	2.117.446	33.219.993
Overige overheidsbijdragen	985.526	1.455.501	469.975	903.315
Overige baten	708.000	553.352	-154.648	1.201.666
Totaal baten	35.181.954	37.614.727	2.432.773	35.324.974
Lasten				
Personele lasten	-32.142.747	-33.913.410	-1.770.663	-30.061.649
Afschrijvingen	-781.803	-732.683	49.120	-683.119
Huisvestingslasten	-2.142.450	-2.266.103	-123.653	-1.835.714
Overige instellingslasten	-1.809.780	-2.038.705	-228.925	-2.066.305
Totaal lasten	-36.876.780	-38.950.901	-2.074.121	-34.646.787
Financiële baten en lasten	12.000	-20.054	-32.054	10.205
Resultaat	-1.682.826	-1.356.228	326.598	688.392

8.5.1 Toelichting op de baten en lasten 2020 (ten opzichte van de begroting 2020)

Rijksbijdragen OCW

De bijdragen vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap komen ongeveer € 2.400.000 hoger uit dan begroot.

Voor ongeveer € 890.000 komt dit door de positieve indexering (ongeveer 3,5%) van de personele bekostiging voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021. De ophogingen komen vooral door de ontwikkeling van de lonen, de pensioenpremies en overige werkgeverslasten in het verslagjaar. In 2020 is binnen de bekostiging van personeel- en arbeidsmarktbeleid versneld meer geld beschikbaar gekomen voor de verlichting van de werkdruk. De tarieven zijn gestegen van € 225 naar € 365,79 per SBO-leerling en € 487,72 per (V)SO-leerling, vanaf schooljaar 2020-2021 (deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd). Dit levert een extra bijdrage op van ongeveer € 150.000 in kalenderjaar 2020. Bovendien kregen we in maart 2020 een eenmalige nabetaling van € 287.000 om de kosten uit de nieuwe cao te dekken. Daarnaast hebben we ongeveer € 35.000 meer dan begroot ontvangen aan bijzondere bekostiging.

In het laatste kwartaal van 2020 zijn nog een drietal extra bekostigingsvormen aangevraagd die we toegewezen hebben gekregen. Het betreft circa € 120.000 voor zes zij-instromers, € 65.000 voor studieverloven en circa € 128.000 voor arbeidsmarkttoelage leerkrachten vso met uitstroomprofiel vervolgonderwijs. Omdat over de inzet en besteding van deze post nog overleg wordt gevoerd, wordt voor dit bedrag in het resultaat van 2020 een aparte

bestemmingsreserve gevormd. De ingangsdatum blijft 1 augustus 2020 waarmee deze toelage aan medewerkers met terugwerkende kracht zal worden uitbetaald als er een besluit is genomen door Gijs als bestuurder.

Bij de gelden uit de samenwerkingsverbanden zagen wij een stijging van circa € 230.000 (6%) op het ondersteuningsbudget. Op 1 februari van het schooljaar wordt de groei van het aantal leerlingen ten opzichte van 1 oktober bepaald. Door deze tussentijdse stijging van de leerlingaantallen ontvingen wij circa € 170.000 extra aan groeibekostiging c.q. instroom vanuit de samenwerkingsverbanden.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen komen ongeveer € 470.000 hoger uit dan begroot. De positieve afwijking wordt grotendeels veroorzaakt door de afrekening van de ESF 2019 subsidie en de afwikkeling van de verlengde subsidie Impuls Baankansen. Deze subsidies zijn bedoeld voor scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Een verlenging van de initiële termijn leidde tot een latere afrekening van de ESF subsidie. Dit levert hogere opbrengsten op van ongeveer € 400.000. De verantwoording van deze subsidies doen we apart.

Ook hebben we in 2020 vanuit de gemeente Tilburg een totaalbedrag van ongeveer € 70.000 ontvangen in het kader van de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Deze aanvragen werden pas ná het begrotingstraject gehonoreerd en hebben we nog niet meegenomen in de begroting. De verantwoording van deze middelen doen we apart richting de gemeente Tilburg.

Overige baten

De overige baten komen ongeveer € 155.000 lager uit dan begroot. Mede door corona zijn de baten uit trainings-, coachings- en onderzoeksactiviteiten bij Expertisecentrum De Kracht ongeveer € 110.000 lager uitgevallen dan begroot. Door de stijgende leerlingaantallen op sommige scholen hebben we meer oppervlak in gebruik genomen als leslokaal, waardoor de inkomsten uit verhuur zijn teruggelopen met ongeveer € 20.000. Ook zijn de inkomsten uit ouderbijdragen en bijdragen voor buitenschoolse activiteiten ongeveer € 50.000 lager dan begroot, door een beleidswijziging op dit terrein en de corona-omstandigheden. Aan de andere kant haalden we voor ongeveer € 25.000 meer inkomsten uit het detacheren van onze medewerkers.

Personele lasten

De personele lasten komen ongeveer € 1.800.000 hoger uit ten opzichte van een begroting van ongeveer € 32.100.000. In de afgesloten nieuwe cao voor het PO (december 2019) en het VO (april 2020) hebben we structurele salarisverhogingen (kostenstijging ongeveer € 1.200.000) en eenmalige salarisgerelateerde uitkeringen (kostenstijging ongeveer € 1.100.000) opgenomen. De eenmalige kostenstijging vangen we gedeeltelijk op door het laten vrijvallen van de bestemmingsreserve van € 530.000 die we speciaal voor dit doel in december 2019 gevormd hebben. Deze significante kostenstijging werd gedeeltelijk (voor ongeveer € 500.000) gecompenseerd door een lagere bezetting dan begroot, in de maanden januari tot en met juli in schooljaar 2019-2020. Binnen de personele lasten hebben we in 2020 2 nieuwe personeelsgerelateerde voorzieningen getroffen voor langdurig zieken en uitkeringskosten. Samen is de dotatie aan de personeelsvoorzieningen daarmee ongeveer € 325.000 hoger dan begroot. Afgelopen jaar hebben op een aantal posten meer begroot dan gepland: Arbodienst ongeveer € 130.000, de uitruilregeling reiskosten € 100.000 en

werving-en-selectieactiviteiten ongeveer € 100.000. Deze kostenstijgingen werd gecompenseerd door een aantal posten die hoger uitvielen dan begroot: vergoedingen voor ziekte en zwangerschap ongeveer € 445.000 en een eenmalige ontvangst vanuit de reserves van het Participatiefonds € 373.000 voor de structurele kostenstijging, als gevolg van de herwaardering van de OOP-functies. Van dit bedrag stoppen we € 335.000 in een bestemmingsreserve waarmee de toekomstige kostenstijgingen gedekt zullen worden.

Wij streven naar de versterking van ons strategisch HR-beleid. We willen onze positie op de arbeidsmarkt versterken door te functioneren als één werkgever, namelijk Biezonderwijs. Ook zijn wij actief bezig met aantrekken van boventalig talent op bovenschools niveau, zodat we (toekomstige) vacatures op onze scholen sneller kunnen invullen.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten komen ongeveer € 50.000 lager uit dan begroot.

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat een aantal investeringen die begin 2020 waren begroot, pas later in het jaar gerealiseerd werden. Daardoor worden de afschrijvingskosten voor het kalenderjaar lager.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten komen ongeveer € 120.000 hoger uit dan begroot.

In 2020 hebben we meer kosten gemaakt: voor klein onderhoud ongeveer € 90.000, voor energie ongeveer € 35.000 en voor schoonmaak ongeveer € 40.000. Deze kostenoverschrijdingen zijn deels veroorzaakt door extra activiteiten in verband met de coronamaatregelen. Deze stijging in de kosten hebben we gedeeltelijk gecompenseerd door lagere uitgaven aan huur.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten komen ongeveer € 230.000 hoger uit dan begroot.

Voor ongeveer € 50.000 wordt dit veroorzaakt door hogere uitgaven voor het onderwijsleerpakket (OLP), voor ongeveer € 30.000 aan extra ICT-inzet en voor ongeveer € 120.000 aan het inwinnen van extra deskundigenadvies. Hierin zijn de kosten van het cultuurwaardenonderzoek opgenomen voor ongeveer € 55.000 en extra coördinatie- en projectbegeleidingskosten voor onder andere coronagerelateerde zaken voor ongeveer € 45.000.

Financiële baten en lasten

Ten opzichte van een begrote rentebate van circa € 12.000 staat een last van circa € 20.000 in 2020.

Dit wordt verklaard door de negatieve rente en de zeer geringe rentevergoeding op de spaarsaldi van Biezonderwijs in het begin van het jaar.

8.5.2 Vergelijking realisatie 2020 met de realisatie 2019

Baten

In vergelijking met 2019 waren de baten in 2020 ongeveer € 2.300.000 hoger.

Dit komt deels door de positieve indexatie van de personele bekostiging. Daarnaast ontvingen we van de Rijksoverheid een deel van de bekostiging voor de toekomstige cao-afspraken, extra bekostiging voor de arbeidsvoorwaarden voor de VSO-leerkrachten, meer groeibekostiging en in 2020 volgde de uitgestelde afrekening van de ESF-subsidie en de verlengde termijn van de subsidie Impuls Baankansen. De overige baten in 2019 bevatten een eenmalige bate inzake de afwikkeling van een oude vordering. Hierdoor dalen de overige baten in 2020 ten opzichte van 2019.

Lasten

In vergelijking met 2019 waren de lasten in 2020 ongeveer € 4.300.000 hoger. Voor € 3.800.000 wordt dit veroorzaakt door de hogere personele lasten in 2020 ten opzichte van het jaar ervoor. De nieuwe cao-afspraken maken daar een belangrijk onderdeel van uit voor ongeveer € 2.300.000, daarnaast was er een hogere inzet in fte's, extra kosten voor personeelsgerelateerde voorzieningen en meer werving-en-selectiekosten.

De stijging van de huisvestingslasten komt voornamelijk, omdat we de dotatie aan de voorziening groot onderhoud hebben opgehoogd, vanwege het herziene MJOP.

Financiële baten en lasten

Ten opzichte van de rentebate in 2019 van ongeveer € 10.000 staat een last van ongeveer € 20.000 in 2020.

Dit komt door de negatieve rente en de hele kleine rentevergoeding op onze spaarsaldi in het begin van het jaar.

8.6 Resultaatverdeling en vermogen

Het totale negatieve resultaat over 2020 bedraagt € 1.356.228.

Zoals eerder aangegeven en gebaseerd op wet- en regelgeving, zullen we in 2020 2 nieuwe bestemmingsreserves vormen: voor de extra bekostiging van de VSO-leerkrachten én voor de meerjarige compensatie van de herwaardering van de OOP-functies.

Daarnaast voegen we een bedrag van € 1.000.000 toe aan de bestemmingsreserve, gebaseerd op de strategische keuzes, voor de professionalisering van de bestuurlijke en directieondersteuning.

Voor de kosten die ten laste van het eigen vermogen zouden gaan, hebben we in de jaarrekening 2018 een bestemmingsreserve gevormd. De kosten over 2020 van € 502.000 brengen we in mindering op deze bestemmingsreserve.

Het resterende resultaat voegen we toe aan de algemene reserve.

Resultaatverdeling en vermogen	Saldo 31-12-2019	Bestemmings- resultaat	Herverdeling	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	11.196.432	-1.787.225	-	9.409.207
Bestemmingsreserves publiek (wet- en regelgeving)				
Bestemmingsreserve BAPO	1.000.000	-	-	1.000.000
Bestemmingsreserve cao ontwikkelingen 2020	530.000	-530.000	-	-
Bestemmingsreserve VSO leerkrachten	-	128.000	-	128.000
Bestemmingsreserve herwaardering OOP 2021-2023	-	335.000	-	335.000
Bestemmingsreserves publiek (strategische keuzes)				
Bestemmingsreserve strategische keuzes	2.363.500	497.997	-	2.861.497
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve niet-subsidiabel	281.564	-	-	281.564
Totaal bestemmingsreserves	4.175.064	430.997	-	4.606.061
Totaal Eigen Vermogen	15.371.496	-1.356.228	-	14.015.268

9. Continuïteitsparagraaf

9.1 Inleiding

Wij zijn een ambitieus en maatschappelijk bewust schoolbestuur. Wij vinden het belangrijk om verantwoording af te leggen over genomen besluiten en we zijn graag transparant over onze voornemens.

We stellen jaarlijks een bestuursformatieplan en een begroting op, inclusief meerjarenraming. Hierin vertalen we de maatschappelijke onderwijsontwikkelingen en onze interne ontwikkelingen en ambities naar een financiële prognose voor de komende jaren. Dit meerjarenperspectief is sterk afhankelijk van onder andere:

- De ontwikkeling van de leerlingenaantallen
- De ontwikkeling van de bekostigingssystematiek vanuit de overheid en de gerelateerde geldstromen
- Het effect van de vereveningsopdracht van de samenwerkingsverbanden
- De consequenties van ons strategisch beleid
- De ontwikkeling van de inkomsten uit ambulante begeleiding en uit dienstverlening van expertisecentrum De Kracht

9.2 Kengetallen

In onderstaande tabel zie je de leerlingaantallen (peildatum: 1 oktober) en begrote personele bezetting (gemiddeld over het kalenderjaar) voor de komende jaren. We hebben de tabel aangepast naar aanleiding van het rapport van de Inspectie van het Onderwijs.

Bij het meerjarenperspectief hebben we gezien de sterke fluctuaties gekozen voor een stabiel niveau van leerlingaantallen na 2022. Hierdoor blijft de personeelsbezetting de komende jaren bijna gelijk.

Kengetallen	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Personeelsbezetting (kalenderjaar)	438,02	455,23	437,64	435,52	434,93	434,66
Onderwijzend personeel (OP)	277,54	271,59	257,69	255,57	255,34	255,71
Onderwijsondersteunend personeel (OOP)	143,30	160,41	156,00	156,00	155,67	155,00
Bestuur/management (DIR)	17,17	23,23	23,95	23,95	23,92	23,95
Leerling aantallen (peildatum 1-10)	1952	1970	1970	1970	1970	1970
Primair Onderwijs (SBO, SO en VSO)	1691	1700	1700	1700	1700	1700
Voortgezet Onderwijs (Praktijkonderwijs)	261	270	270	270	270	270

9.3 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting hebben we opgesteld in overleg met de directeuren, de HR-adviseur, de controller en het bestuur van Biezonderwijs.

Meerjarenbegroting	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten						
Rijksbijdragen OCW	35.605.874	36.124.274	36.814.797	37.076.133	37.177.213	37.268.410
Overige overheidsbijdragen	1.455.501	948.847	948.847	948.847	948.847	948.847
Overige baten	553.352	465.320	585.320	595.320	620.320	650.320
Totaal baten	37.614.727	37.538.441	38.348.964	38.620.300	38.746.380	38.867.577
Lasten						
Personele lasten	-33.913.410	-34.703.755	-33.948.987	-33.707.831	-33.811.800	-33.964.519
Afschrijvingen	-732.683	-794.700	-748.190	-698.039	-719.116	-686.146
Huysvestingslasten	-2.266.103	-2.270.850	-2.231.650	-2.231.650	-2.231.650	-2.231.650
Overige instellingslasten	-2.038.705	-1.981.275	-1.977.775	-1.977.775	-1.977.775	-1.977.775
Totaal lasten	-38.950.901	-39.750.580	-38.906.602	-38.615.295	-38.740.341	-38.860.090
Financiële baten en lasten	-20.054	-57.200	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
Resultaat	-1.356.228	-2.269.339	-559.438	3.205	4.239	5.687

9.3.1 Toelichting op de meerjarenbegroting

Onze meerjarenbegroting laat voor de komende jaren negatieve resultaten zien. Toch staan wij er eind 2020 financieel gezond voor, net als de afgelopen jaren. Onze kengetallen voor liquiditeit, solvabiliteit, kapitalisatiefactor en weerstandvermogen liggen (ruim) boven de landelijke normen. Zoals uit de hernieuwd uitgevoerde risicoanalyse blijkt, is ons eigen vermogen meer dan voldoende om risico's op korte en lange termijn te kunnen opvangen.

Ook nu de impact van de coronapandemie grote delen van het jaar sterk voelbaar is geweest, is onze (financiële) continuïteit geborgd gebleken.

We kiezen ervoor om in de begroting 2021 en verder strategische keuzes te maken die ten laste gaan van het eigen vermogen. Dit zijn investeringen voor personeel, onderwijskwaliteit, faciliteiten (inclusief ICT), bedrijfsvoering en huisvesting. We beschouwen deze strategische investeringen als extra impuls om onze beleidsmatige ambities te verwezenlijken. In de jaarrekening 2020 staat hiervoor een bestemmingsreserve ter grootte van ongeveer € 2.900.000 in de balans. We streven ernaar om na afronding van het investeringsprogramma in 2022 weer met een break-even-begroting te gaan werken.

Bij de meerjarenbegroting, hebben we bij de berekening van de rijksbijdragen OCW de tarieven gelijk gehouden en hebben we geen indexering toegepast. Daarnaast hebben we nog geen rekening gehouden met de effecten van de vereenvoudiging van de bekostigingssystematiek van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Mbt de gelden ontvangen vanuit de samenwerkingsverbanden zijn en blijven die besteed worden, op school- en leerlingniveau, in aansluiting op de opp's van de verschillende leerlingen. Deze

besteding vertaald zich onder andere in leerlinggerichte inzet van onderwijsspecialisten en extra menskracht.

Bij de berekening van de personele lasten voor de meerjarenbegroting hebben we nog geen rekening gehouden met een nieuwe cao. De onderhandelingen hierover lopen nog door in 2021. Gedurende de planjaren wordt gestreefd naar een verbetering in de verhouding tussen medewerkers in vast dienst en medewerkers tijdelijk ingezet via externe inhuur. Hierdoor wordt ook een positief effect op de kostenstructuur binnen de personele lasten beoogd. De effecten van het Nationaal Programma Onderwijs dienen nog nader uitgewerkt te worden via de processtappen zoals deze door het ministerie van OCW zijn aangereikt.

Een aantal ruimtes en de sporthal van SBO Westerwel worden verhuurd. De verhuuropbrengsten hebben we in de begroting meegenomen. Door de gestegen leerlingenaantallen zullen we in de toekomst behoefte hebben aan meer klaslokalen en zal de verhuur van ruimtes mogelijk dalen. Dit hebben we al gedeeltelijk verwerkt in de meerjarenbegroting.

Aangezien de activiteiten de Biezonderwijs inhoudelijk niet sterk aan verandering onderhevig zijn en de omvang van de activiteiten, kijkend naar de leerlingaantallen en de personeelsaantallen, redelijk stabiel, is de aanname dat de huisvestings- en overige lasten door de jaren heen op een gelijk niveau zullen blijven.

9.4 Meerjarenbalans

Meerjarenbalans	Realisatie 31-12- 2020	Begroting 31-12- 2021	Begroting 31-12- 2022	Begroting 31-12- 2023	Begroting 31-12- 2024	Begroting 31-12- 2025
ACTIVA						
Materiële vaste activa	7.699.857	8.041.557	7.627.067	7.183.028	6.850.412	6.528.766
Gebouwen en terreinen	5.792.627	5.641.110	5.374.093	5.107.076	4.840.059	4.573.042
Inventaris en apparatuur	1.694.307	2.163.612	2.042.221	1.876.728	1.816.955	1.766.564
Leermiddelen	212.923	236.835	210.753	199.224	193.398	189.160
Vlottende activa	13.659.219	9.454.124	9.963.894	9.551.987	10.130.893	10.514.894
Vorderingen	2.926.828	2.935.506	2.998.889	3.020.107	3.029.967	3.039.445
Liquide middelen	10.732.391	6.518.618	6.965.005	6.531.880	7.100.926	7.475.449
TOTAAL ACTIVA	21.359.076	17.495.681	17.590.961	16.735.015	16.981.305	17.043.660
PASSIVA						
Eigen vermogen	14.015.268	11.745.929	11.186.491	11.079.696	11.083.935	11.089.622
Algemene reserve	9.409.207	8.737.868	9.253.430	9.256.635	9.260.874	9.266.561
Bestemmingsreserve	4.606.061	3.008.061	1.933.061	1.823.061	1.823.061	1.823.061
Voorzieningen	3.694.597	1.949.752	2.604.470	1.855.319	2.097.370	2.154.038
Onderhoudsvoorziening	3.077.952	1.349.752	2.004.470	1.255.319	1.497.370	1.554.038
Overige voorzieningen	616.645	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
Schulden	3.649.211	3.800.000	3.800.000	3.800.000	3.800.000	3.800.000
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	3.649.211	3.800.000	3.800.000	3.800.000	3.800.000	3.800.000
TOTAAL PASSIVA	21.359.076	17.495.681	17.590.961	16.735.015	16.981.305	17.043.660

9.4.1 Toelichting op de meerjarenbalans

In 2020 hebben we de uitgestelde investeringen op met name ICT-vlak alsnog gedaan. Een deel van de middelen was al volledig afgeschreven en stond sinds 2019 op de planning om te vervangen. Maar het aanbestedingstraject kostte meer tijd dan gepland en daarnaast hebben we een groot deel van de leermiddelen vervangen.

De vorderingen zijn vooral gericht aan het ministerie van OCW doordat het ministerie de bekostiging niet in maandelijks gelijke bedragen uitbetaalt. In de komende jaren wordt zowel de bekostigingssystematiek van het PO als het VO vereenvoudigd. We verwachten dat dit effect zal hebben op de vordering op het ministerie van OCW en daarmee ook op onze reservepositie. We hebben dit mogelijke effect nog niet verwerkt in de meerjarenbalans.

De stand van de bestemmingsreserve wordt bepaald door de eindstand van de reserve van het jaar ervoor te verrekenen met de verwachte kosten in het kader van de strategische keuzes ten laste van het eigen vermogen van dat jaar. In 2020 is de 'bestemmingsreserve cao-ontwikkelingen' van € 530.000 volledig vrijgevallen. Deze bestemmingsreserve wordt namelijk gevormd vóór het uitbetalen van de eenmalige uitkeringen aan medewerkers in februari 2020. In 2020 hebben we 3 nieuwe bestemmingsreserves gevormd, 2 daarvan vloeien voort uit wet- en regelgeving. De eerste is voor de meerjarige kosten van de herwaardering van de OOP-functies in het PO. De tweede hangt samen met de extra bekostiging die we ontvangen hebben voor het beloningspakket voor leraren in het VSO. Daarnaast hebben we binnen de strategische keuzes nog een extra bestemmingsreserve gecreëerd voor de professionalisering van de bestuurlijke en directieondersteuning.

De onderhoudsvoorziening bepalen we aan de hand van dotaties en onttrekkingen uit de voorziening op basis van het meerjarenonderhoudsplan. In 2023 passen we de systematiek van de voorziening groot onderhoud aan. Binnen de sector lopen nog discussies hoe we dit precies gaan invullen. De wijziging heeft waarschijnlijk ook een effect op de reservepositie van de onderwijsinstellingen die we nog niet hebben meegenomen in de meerjarenbalans. De overige voorzieningen zijn voor jubilea, langdurig zieken en uitkeringskosten.

De kortlopende schulden omvatten onder andere de verschuldigde belastingen en premies sociale verzekeringen en vakantiegeldverplichtingen.

9.5 Ratio's

In onderstaande tabel ziet u onze financiële kengetallen, afgezet tegen de signaleringswaarden van de Inspectie van het Onderwijs.

Financiële kengetallen	Signalerings- waarden	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	4,09	3,74	2,49	2,62	2,51	2,67	2,77
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,84	0,83	0,78	0,78	0,77	0,78	0,78
Rentabiliteit	3-jarig < 0 2-jarig < - 0,05 1-jarig < - 0,10	0,02	-0,04	-0,06	-0,01	0,00	0,00	0,00
Weerstandvermogen	< 5%	43,51%	37,26%	31,29%	29,17%	28,69%	28,61%	28,53%
Huisvestingsratio	> 10%	6,03%	6,48%	6,38%	6,42%	6,47%	6,45%	6,43%
Ratio EV versus signaleringswa	≈ 1	1,69	1,49	1,17	1,12	1,12	1,13	1,14

9.5.1 Toelichting op de ratio's

Onze financiële kengetallen tonen het beeld van een financieel stabiele organisatie. Hierdoor hebben we voldoende vermogen en liquiditeit om eventuele risico's op te vangen.

Korte toelichting op de verschillende kengetallen:

Het kengetal liquiditeit (vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre we op korte termijn aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Hiervoor

hanteren we als signaleringswaarde een ondergrens van 0,75. Gezien onze hoge liquiditeitspositie blijven we hier ruim boven.

Het kengetal solvabiliteit 2 (eigen vermogen inclusief voorzieningen ten opzichte van totaal passiva) geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen en geeft inzicht in de financieringsopbouw en in hoeverre we op langere termijn in staat zijn om aan onze betalingsverplichtingen te voldoen. Als bovengrens hanteren we een solvabiliteit van 30% als signaleringswaarde.

Het kengetal rentabiliteit (totaal resultaat gedeeld door de totale baten) geeft aan of er sprake is van een positief of negatief resultaat in relatie tot de totale baten. Voor de driejarige rentabiliteit hanteren we een ondergrens van 0, voor de tweejarige – 0,05 en voor de éénjarige – 0,10. Door de tekorten die we begroot hebben voor de komende jaren, zal onze rentabiliteit voor de periode 2021 tot en met 2022 negatief uitkomen. We blijven ernaar streven om begrotingen structureel te laten sluiten. Soms overwegen we tijdelijke afwijkingen van dat standpunt als dat in het belang van leerlingen, medewerkers of de stichting als geheel is.

Het kengetal weerstandsvermogen (eigen vermogen gedeeld door totale baten) geeft de mate weer waarin we in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Hiervoor hanteren we geen onder- of bovengrens.

Het kengetal huisvestingsratio (huisvestingslasten plus de afschrijvingskosten gebouwen en terreinen, gedeeld door de totale lasten) geeft de verhouding van de huisvestingslasten ten opzichte van de totale lasten weer.

Het nieuwe kengetal ratio eigen vermogen (EV) versus signaleringswaarde is de hoogte van het gerapporteerde eigen vermogen afgezet tegen het berekende normatieve publieke eigen vermogen van de onderwijsinstelling. Bij de berekening houden we onder andere rekening met de aanschafwaarde van gebouwen en terreinen, de boekwaarde van andere materiele vaste activa en de totale baten van het schoolbestuur. Bij de meerjarenberekening van de signaleringswaarde is nog geen rekening gehouden met de effecten van de invoering vereenvoudiging bekostiging PO (2023) en VO (2022) en de gewijzigde systematiek rond de voorziening groot onderhoud (2023). De drie bovenstaande trajecten kunnen potentieel een materieel effect op de reservepositie van Biezonderwijs hebben en daarmee op de signaleringswaarde.

In het kader van ons financieel beleid hebben we in de zomer van 2020 een Notitie Financiële Kaders opgesteld die het college en de raad van toezicht samen hebben besproken. Hierin hebben we onze normwaarden voor de bovenstaande ratio's voor de aankomende jaren vastgesteld en hebben we de nieuwe signaleringswaarde van het ministerie van OCW (geïntroduceerd in juni 2020) meegenomen als toelichting. We hebben de notitie en de nieuwe signaleringswaarde meegenomen bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2021-2025.

9.6 Risicomanagement

Ons risicomanagementproces, de daaruit voortvloeiende risico-inventarisatie en -analyse en onze (belangrijkste) risico's en de daarbij getroffen (beheers)maatregelen zijn in hoofdlijnen beschreven in hoofdstuk 8.4.

De conclusie uit de geactualiseerde risicoanalyse van 2020 is dat wij een gezonde onderwijsinstelling zijn en dat we risico's van enige omvang kunnen opvangen zonder dat de we daardoor in continuïteitsproblemen komen.

10. Biezonderwijs in de toekomst

We hebben stevige ambities. En als organisatie voor specialistisch onderwijs staan we voor serieuze uitdagingen. We willen immers inclusiever, meer thuisnabij passend onderwijs. Tegelijkertijd worden de maatschappelijke verwachtingen van onderwijs niet geringer. Meer maatwerk, minder uitval en voor elk kind een passend aanbod. Dat betekent voor ons dat wij niet alleen in onze scholen, maar ook daarbuiten een bijdrage zullen gaan leveren aan een collectievere en preventievere aanpak van ontwikkelingsvragen van kinderen en jongeren. We bewegen, samen met onze partners, steeds meer van aanbod naar vraag.

In 2021 willen we met zoveel mogelijk betrokkenheid van medewerkers en in- én externe partners tot strategische plannen komen op basis van Koers2025. De strategische plannen bestaan in ieder geval uit een tijdlijn met doelen, resultaten en acties voor de onderwerpen onderwijs, kwaliteit & innovatie, HR, bedrijfsvoering en positionering & profilering. We verwerken de strategische plannen in de kaderbrief 2022 die als basis zal dienen voor de begroting 2022 en verder. Op deze wijze kunnen we vanuit een intern en extern gedragen strategie antwoord geven op vragen over innovaties, strategische HR-vraagstukken, wat we bovenschools willen organiseren en wat op de scholen en waar diversiteit of juist uniformiteit gewenst is. En in alles wat we doen leveren we een bijdrage aan onze opdracht om leerlingen met passend onderwijs optimaal voor te bereiden op de toekomst. En dan doen we door met elkaar te zorgen voor een fijne leer- en werkomgeving.

COVID-19 is nog altijd van grote invloed op onze samenleving en ons dagelijks functioneren. Onderwijs is vooral een sociaal interactieproces. De noodzakelijke maatregelen veroorzaken ook nieuwe leer- en ontwikkelingsvragen bij kinderen en jongeren. Dit virus vraagt daarom elke dag aanpassingsvermogen in lesgeven, begeleiding en coaching, op afstand dan wel fysiek, al dan niet in combinatie met opvang. Ondanks dat diverse vaccins beschikbaar komen, zullen we nog langere tijd te maken gaan hebben met RIVM-maatregelen die medewerkers in acht moeten nemen bij hun werk en leerlingen bij hun leer- en ontwikkelproces.

In de eerste maanden van 2021 breiden we het bestuursbureau uit. We ambiëren een compact bestuursbureau dat voldoet aan de eisen die de besturing van een complexe onderwijsorganisatie vraagt. En dat helpt ons bij het realiseren van onze maatschappelijke opgave.

Onderwijs, Kwaliteit & Innovatie

Elke dag staan onze medewerkers paraat om onze leerlingen onderwijs te geven, wat in tijden van corona een extra uitdaging is. Het vraagt maatwerk per schoolsoort en soms per klas of leerling omdat de landelijk afgekondigde schoolsluiting in de eerste lockdown wel, maar in de tweede lockdown van eind 2020 niet voor onze scholen gold. Onze leerlingen bevinden zich vaker dan gemiddeld in een kwetsbare positie, dus we verzorgen hybride onderwijs waar nodig en fysiek onderwijs op locatie wanneer dit kan. Bovendien is gesteld

dat praktijkleren zoveel mogelijk moet doorgaan. Dat vraagt wederom veel creativiteit en flexibiliteit van onze medewerkers.

We houden goed zicht op wat alle coronamaatregelen zoals schoolsluiting en het volgen van de RIVM-richtlijnen, betekenen voor de ontwikkeling van onze leerlingen. We werken handelingsgericht en planmatig en we analyseren en monitoren de ontwikkeling van de leerlingen.

We gaan als leiding een audittraining volgen waarna iedereen op een van onze scholen een audit gaat uitvoeren. We doen dit om te leren auditen en om beter zicht te krijgen op wat we doen op onze eigen scholen en hoe we het doen. Een mooie ontwikkeling die we samen doorlopen.

Vanwege de waarden en ambities in onze Koers 2025 en gesteund door de Onderwijsinspectie zullen we resultaten op schoolniveau en bestuursniveau vaststellen en op basis daarvan gaan we evalueren en leren. We gaan onderzoeken op welke manier we een bovenschools dashboard kunnen inrichten om ook op bestuursniveau zicht te hebben op het onderwijs. Kwaliteit wordt zo strategisch geladen. Het vraagt nog even geduld, maar we verkiezen goed werk in deze boven snelheid.

Personeelsbeleid

Personeelsbeleid is hét belangrijkste instrument om de onderwijskwaliteit te beïnvloeden. Anders gezegd: de kwaliteit van onderwijs is sterk afhankelijk van de kwaliteit van de leraren. Biezonderwijs is één werkgever, aangestuurd door één leidinggevend team van adjunct-directeuren, directeuren en een bestuurder. Dat biedt de mogelijkheid om gezamenlijk een aantal grote uitdagingen effectief aan te pakken. Vanuit Koers2025 ontwikkelen we strategische beleidslijnen, ook op het gebied van HR. Omdat ons onderwijs steeds meer vraagt om differentiatie en samenwerking zullen we de beweging moeten maken van een organisatie voor professionals naar een organisatie van professionals. Belangrijke thema's zijn dus professionele houding en eigenaarschap, leren en ontwikkelen en leiderschap vanuit vertrouwen. Deze thema's vertalen we naar concrete beleidsinitiatieven die een bijdragen gaan leveren aan de gestelde doelen.

Bedrijfsvoering

Goed onderwijs vraagt om de juiste toekomstgerichte faciliteiten en een beheerste organisatie. Daarin hebben we de afgelopen jaren enorme professionaliseringsstappen gezet. In 2021 gaan we verder met het (door)ontwikkelen van beleid en het implementeren van beleidsplannen en procesverbeteringen voor ICT, huisvesting & onderhoud, het 'in control' zijn van financiële processen, informatiebeveiliging en contractenbeheer. We zullen onze onderwijsambities vanuit Koers2025 een praktische invulling en opvolging geven, die passen binnen de kaders van rechtmatigheid en doelmatigheid en die in verhouding staan tot ons risicomanagementbeleid. We blijven aandacht houden voor ons eigen vermogen. Een vermogen dat, gezien onze kengetallen, meer dan voldoende is om risico's op korte en lange termijn op te vangen. We hebben strategische keuzes gemaakt om dit vermogen te investeren in onze stichting. Ten gunste van leerlingen, medewerkers en onze maatschappelijke opgave. Nu we Koers2025 gaan uitwerken in strategische plannen, kunnen

we ook (nieuwe) keuzes gaan maken om het eigen vermogen te gebruiken om te innoveren en te investeren in ons onderwijs.

Positionering en profilering

We hebben in 2020 ongelofelijk veel geïnvesteerd in het goed substantiëren van onze Koers 2025: strategisch onderzoek, vragenlijsten, conferenties en informele dialogen met onze interne en externe stakeholders om te bepalen in welke richting wij ons moeten ontwikkelen. Hieruit vloeide “De kracht van samen”. Wij kunnen het niet alleen. Samen met onze partners kunnen we van echte betekenis zijn voor kinderen en jongeren in de regio’s waar we actief zijn. Anderen moeten dan ook weten wat ze bij ons kunnen komen halen. We hebben nog wat te doen als het gaat om ‘be good en tell it’.

En ook binnen Biezonderwijs hebben we veel behoefte om te weten waarover we elkaar kunnen bevragen. Het is belangrijk dat alle medewerkers van onze scholen en De Kracht van elkaar weten wat ieders expertise is en waarvoor zij bij elkaar terecht kunnen. Zo kunnen ze hun kennis en ervaring onderling delen en het juiste doen op het juiste moment. En zo wordt Biezonderwijs, meer nog dan nu al, een organisatie waar je wilt werken, omdat je je kunt ontwikkelen en omdat je, samen met fantastische collega’s en goede partners, echt het verschil kunt maken voor kinderen en jongeren.

G.C.P. A. de Bont MBA
Voorzitter college van bestuur

Bijlage: Rapport inzake de jaarrekening

**Stichting Biezonderwijs
Tilburg**

JAARREKENING   2020

**Stichting Biezonderwijs
Postbus 5134
5004 EC Tilburg**

INHOUDSOPGAVE

	PAGINA
Financiële positie	62
Resultaat	63
Kengetallen	64
B1 Grondslagen voor de jaarrekening	65
B2 Balans per 31 december 2020	70
B3 Staat van baten en lasten 2020	72
B4 Gesegmenteerde staat van baten en lasten 2020	73
B5 Kasstroomoverzicht 2020	74
B6 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	
1.2 Materiële vaste activa	75
1.5 Vorderingen	76
1.7 Liquide middelen	76
2.1 Eigen vermogen	77
2.2 Voorzieningen	77
2.4 Kortlopende schulden	78
Model G: verantwoording subsidies OCW	80
Gebeurtenissen na balansdatum	81
B7 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	82
B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	83
3.2 Overige overheidsbijdragen	83
3.5 Overige baten	83
4.1 Personele lasten	84
4.2 Afschrijvingslasten	85
4.3 Huisvestingslasten	85
4.4 Overige instellingslasten	85
4.4 Leermiddelen	86
5 Financiële baten en lasten	86
WNT	87
(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	89
Overzicht verbonden partijen	90
C OVERIGE GEGEVENS	
C1 Controleverklaring	91
C2 Balans per 31 december 2020 Praktijkcollege Tilburg	96
C3 Staat van baten en lasten 2020 Praktijkschool Tilburg	98
Ondertekening van de jaarrekening	
BIJLAGE	
D1 Gegevens over de rechtspersoon	100

Financiële positie 2020

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12 2020		31-12 2019	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	7.700	36,0%	7.742	35,9%
Vorderingen	2.927	13,7%	2.118	9,8%
Liquide middelen	10.732	50,3%	11.728	54,3%
	<u>21.359</u>	<u>100,0%</u>	<u>21.588</u>	<u>100,0%</u>

Passiva

Eigen vermogen	14.015	65,6%	15.372	71,2%
Voorzieningen	3.695	17,3%	2.832	13,1%
Kortlopende schulden	3.649	17,1%	3.384	15,7%
	<u>21.359</u>	<u>100,0%</u>	<u>21.588</u>	<u>100,0%</u>

Resultaat

Het resultaat over 2020 bedraagt +/- € 1.356.228 t.o.v. € 688.392 in 2019.

De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2020 x € 1.000	Begroting 2020 x € 1.000	Realisatie 2019 x € 1.000
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	35.606	33.488	33.220
Overige overheidsbijdragen	1.456	986	903
Overige baten	553	708	1.202
Totaal baten	37.615	35.182	35.325
Lasten			
Personele lasten	33.913	32.143	30.062
Afschrijvingslasten	733	782	683
Overige lasten	4.305	3.952	3.902
Totaal lasten	38.951	36.877	34.647
Saldo baten en lasten	-1.336	-1.695	678
Financiële baten en lasten			
Financiële baten en lasten	-20	12	10
Resultaat baten en lasten	-1.356	-1.683	688

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten.
De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Liquiditeit (vlottende activa/kortlopende schulden)	3,74	4,09
Solvabiliteit 1 (eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva) * 100	65,62	71,20
Solvabiliteit 2 (eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva) * 100	82,91	84,32
Rentabiliteit (saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten) * 100	-3,61	1,95
Weerstandvermogen (eigen vermogen / totale baten) * 100	37,26	43,50
(Personele lasten / totale lasten) * 100	87,07	86,77
(Materiële lasten / totale lasten) * 100	12,93	13,23
Kapitalisatiefactor (balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100	41,38	44,40
Huisvestingsratio (huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen & terreinen / totale lasten) * 100	6,47	6,03

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting Biezonderwijs is het bevoegd gezag van 7 scholen en een expertisecentrum. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van speciaal, voortgezet speciaal en praktijkonderwijs in de regio Tilburg.

1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Biezonderwijs is feitelijk gevestigd op Generaal Smutslaan 11, 5021 XA te Tilburg en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41095418.

1.7 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Biezonderwijs zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.11 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

1.12 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.4 Financiële instrumenten

Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen (geamortiseerde) kostprijs.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.2 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

3.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

3.6 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.8 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.9 Eigen vermogen

3.9.1 Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.9.2 Bestemmingsreserve BAPO

De bestemmingsreserve BAPO betreft de vrijgevallen voorziening BAPO welke bestemd is om kosten van niet opgenomen BAPO-rechten uit het verleden te betalen. De reserve BAPO betreft uitsluitend nog niet opgenomen BAPO-rechten uit de afgelopen jaren. De reserve is berekend op basis van de contante waarde van de toekomstige verplichtingen.

3.9.3 Overige bestemmingsreserves

De overige bestemmingsreserves worden kort toegelicht in de toelichting op de balans.

3.10 Voorzieningen

3.10.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

3.10.2 Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2020 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 93,2%.

3.10.4 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1% (2019: 1%) als disconteringsvoet gehanteerd.

3.10.5 Voorziening groot onderhoud gebouwen

Per 1 januari 2019 zijn de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) veranderd met betrekking tot de berekeningswijze van de voorziening groot onderhoud. De Richtlijnen voor de jaarverslaggeving gaan nu uit van het gelijkmatig opbouwen van de voorziening groot onderhoud per gebouw én per onderhoudscomponent tussen de momenten van het uitvoeren van het groot onderhoud (onderhoudscyclus). Tot 1 januari 2019 werd door schoolbesturen voor de bepaling van de hoogte van de onderhoudsvoorziening veelal het egalisatieprincipe gehanteerd, waarin de totale onderhoudskosten gelijkelijk over de jaren verdeeld werden gedurende de gehele looptijd van het onderhoudsplan.

Voor de verslagjaren 2018 en 2019 is een overgangsregeling afgesproken, waarin schoolbesturen de hoogte van de voorziening nog op de oude manier mogen bepalen. Deze overgangsregeling is verlengd, ook nog voor dit verslagjaar.

3.10.9 Voorziening duurzame inzetbaarheid, langdurig zieken en uitkeringskosten

Voorziening duurzame inzetbaarheid: In de CAO is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur (VO)/40 uur (PO) voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur (VO)/130 uur (PO) voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Voorziening langdurig zieken: De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Voorziening uitkeringskosten: De voorziening voor WW-uitkeringen wordt gevormd voor alle ontslagen werknemers die op balansdatum recht hebben op een uitkering. De voorziening wordt berekend op basis van 25% van de uitkeringskosten gedurende de verwachte resterende periode van de uitkering.

3.11 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

3.12 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

Stichting Biezonderwijs heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5. Financiële instrumenten en risicobeheersing

5.1.2 Rente- en kasstroomrisico

Stichting Biezonderwijs loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt Stichting Biezonderwijs risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Stichting Biezonderwijs risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

5.2 Liquiditeitsrisico

Stichting Biezonderwijs maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

B2 Balans per 31 december 2020

na resultaatbestemming

Activa	2020		2019	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	5.792.627		5.895.717	
Inventaris en apparatuur	1.694.306		1.626.125	
Leermiddelen	212.924		220.300	
		7.699.857		7.742.142
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	143.813		62.504	
Ministerie van OCW	1.556.443		1.463.259	
Overige vorderingen en overlopende activa	1.226.572		591.974	
		2.926.828		2.117.737
Liquide middelen				
Kas	6.464		4.998	
Tegoeden op bankrekeningen	10.725.927		11.722.366	
Overige liquide middelen	-		450	
		10.732.391		11.727.814
TOTAAL ACTIVA		21.359.076		21.587.693

Passiva

	2020		2019	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	9.409.207		11.196.432	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	4.606.061		4.175.064	
		14.015.268		15.371.496
Voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening	3.077.952		2.518.477	
Overige voorzieningen	616.645		313.811	
		3.694.597		2.832.288
Kortlopende schulden				
Crediteuren	657.511		497.534	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.348.344		1.186.840	
Schulden terzake van pensioenen	408.781		369.516	
Schulden verbonden partijen	3.958		8.385	
Overige kortlopende schulden	7.013		237.578	
Overige overlopende passiva	1.223.604		1.084.056	
		3.649.211		3.383.909
TOTAAL PASSIVA		21.359.076		21.587.693

B3 Staat van Baten en Lasten 2020

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	35.605.874	33.488.428	33.219.993
Overige overheidsbijdragen	1.455.501	985.526	903.315
Overige baten	553.352	708.000	1.201.666
Totaal baten	37.614.727	35.181.954	35.324.974
Lasten			
Personele lasten	33.913.410	32.142.746	30.061.649
Afschrijvingslasten	732.683	781.804	683.119
Huisvestingslasten	2.266.103	2.142.450	1.835.714
Overige lasten	959.750	796.480	926.884
Leermiddelen	1.078.955	1.013.300	1.139.421
Totaal lasten	38.950.901	36.876.780	34.646.787
Saldo baten en lasten	-1.336.174	-1.694.826	678.187
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	383	12.000	14.658
Financiële lasten	20.437	-	4.453
Totaal financiële baten en lasten	-20.054	12.000	10.205
Resultaat baten en lasten	-1.356.228	-1.682.826	688.392

B4 Gesegmenteerde Staat van Baten en Lasten 2020

	Realisatie PO 2020 €	Realisatie VO 2020 €	Realisatie totaal 2020 €
Baten			
(Rijks)bijdragen ministerie van OCW	32.027.850	3.578.024	35.605.874
Overige overheidsbijdragen	1.140.132	315.369	1.455.501
Overige baten	543.720	9.632	553.352
Totaal baten	33.711.702	3.903.025	37.614.727
Lasten			
Personele lasten	30.774.676	3.138.734	33.913.410
Afschrijvingslasten	677.284	55.399	732.683
Huisvestingslasten	1.989.438	276.665	2.266.103
Overige lasten	800.211	159.539	959.750
Leermiddelen	908.199	170.756	1.078.955
Totaal lasten	35.149.808	3.801.093	38.950.901
Saldo baten en lasten	-1.438.106	101.932	-1.336.174
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	383	-	383
Financiële lasten	20.217	220	20.437
Totaal financiële baten en lasten	-19.834	-220	-20.054
Resultaat baten en lasten	-1.457.940	101.712	-1.356.228

B5 Kasstroom 2020

	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-1.336.174		678.187
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	732.683		683.119	
Mutaties voorzieningen	862.309		155.025	
		1.594.992		838.144
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	-809.091		526.660	
- Kortlopende schulden	265.302		265.573	
		-543.789		792.233
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-284.971		2.308.564
Ontvangen interest	383		14.658	
Betaalde interest	-20.437		-4.453	
		-20.054		10.205
Kasstroom uit operationele activiteiten		-305.025		2.318.769
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-690.398		-843.233	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-690.398		-843.233
Mutatie liquide middelen		-995.423		1.475.536
Beginstand liquide middelen	11.727.814		10.252.278	
Mutatie liquide middelen	-995.423		1.475.536	
Eindstand liquide middelen		10.732.391		11.727.814

B6 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2020

Activa

Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
Gebouwen en terreinen	5.792.627	5.895.717
Inventaris en apparatuur	1.694.306	1.626.125
Leermiddelen	212.924	220.300
	<u>7.699.857</u>	<u>7.742.142</u>

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Leermiddelen	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde</i> <i>31-12-2019</i>				
Aanschafwaarde	8.389.344	6.318.052	853.988	15.561.384
Cumulatieve afschrijvingen	-2.493.627	-4.691.927	-633.688	-7.819.242
	<u>5.895.717</u>	<u>1.626.125</u>	<u>220.300</u>	<u>7.742.142</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	153.939	490.172	46.287	690.398
Afschrijvingen	-257.029	-421.991	-53.663	-732.683
	<u>-103.090</u>	<u>68.181</u>	<u>-7.376</u>	<u>-42.285</u>
<i>Boekwaarde</i> <i>31-12-2020</i>				
Aanschafwaarde	8.543.283	6.808.224	900.275	16.251.782
Cumulatieve afschrijvingen	-2.750.656	-5.113.918	-687.351	-8.551.925
	<u>5.792.627</u>	<u>1.694.306</u>	<u>212.924</u>	<u>7.699.857</u>

Afschrijvingstermijnen:	
Gebouwen en terreinen	20-40 jaar
Inventaris en apparatuur	3-25 jaar
Leermiddelen	8 jaar

Vlottende activa**1.5 Vorderingen**

	31-12 2020 €	31-12 2019 €
Debiteuren	143.813	62.504
Ministerie van OCW	1.556.443	1.463.259
<i>Overige vorderingen</i>		
Waarborgsom	3.613	3.613
Overige projecten / ESF	6.797	28.026
<i>Totaal overige vorderingen</i>	10.410	31.639
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	208.679	177.785
Debiteuren transitoria	1.007.483	371.244
Overige overlopende activa	-	11.306
<i>Totaal overlopende activa</i>	1.216.162	560.335
Totaal vorderingen	2.926.828	2.117.737

1.7 Liquide middelen

Kas	6.464	4.998
Tegoeden op bankrekeningen	10.725.927	11.722.366
Overige liquide middelen	-	450
	10.732.391	11.727.814

Passiva

2.1 Eigen vermogen

	31-12 2020 €	31-12 2019 €		
2.1 Eigen vermogen				
Algemene reserve	9.409.207	11.196.432		
Bestemmingsreserves	4.606.061	4.175.064		
	<u>14.015.268</u>	<u>15.371.496</u>		
	Saldo 31-12-2019 €	Bestemmings- resultaat €	Herverdeling €	Saldo 31-12-2020 €
Algemene reserve	11.196.432	-1.787.225	-	9.409.207
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve BAPO	1.000.000	-	-	1.000.000
Bestemmingsreserve CAO ontwikkelingen	530.000	-530.000	-	-
Bestemmingsreserve strategische keuzes	2.363.500	497.997	-	2.861.497
Bestemmingsreserve beloning VSO leerkrachten	-	128.000	-	128.000
Bestemmingsreserve herwaardering OOP	-	335.000	-	335.000
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve niet-subsidiabel	281.564	-	-	281.564
Totaal bestemmingsreserves	4.175.064	430.997	-	4.606.061
Totaal Eigen vermogen	15.371.496	-1.356.228	-	14.015.268

De bestemmingsreserve BAPO is bedoeld om toekomstige BAPO aanspraken te financieren.

De bestemmingsreserve CAO ontwikkelingen is onder andere gevormd uit de extra subsidie van OCW en is in 2020 aangewend voor de uitbetaling van de financiële consequenties van de CAO-onderhandelingen.

Bestemmingsreserve strategische keuzes

Tijdens het begrotingstraject 2019-2022 is vastgesteld dat een aantal strategische keuzes op personeel, onderwijskwaliteit, faciliteiten en bedrijfsvoering gebied, de komende vier jaar ten laste van het eigen vermogen zullen worden gebracht. De bedragen komen ten laste van het eigen vermogen van Stichting Biezonderwijs, net als de negatieve exploitaties vanuit de 'reguliere' begrotingen. Dat is mogelijk en verantwoord, vanwege de relatief hoge omvang van het eigen vermogen en de nadere analyse daarvan aan de hand van de in 2018 uitgevoerde risicoanalyse. De bedragen per subprogramma zijn in 2019 nader geconcretiseerd op basis van de nog op te stellen inhoudelijke programma- en projectplannen.

De bestemmingsreserve beloning VSO leerkrachten is gevormd uit de subsidie van OCW. Over de manier van aanwenden zijn de gesprekken nog gaande.

De bestemmingsreserve herwaardering OOP is gevormd uit de subsidie ontvangen van het Participatiefonds en zal in de komende jaren worden aangewend voor hogere salarissen van OOP personeel.

De bestemmingsreserve niet-subsidiabel is gevormd met als doel de kosten van toekomstige buitenschoolse activiteiten op te vangen.

	31-12 2020 €	31-12 2019 €
2.2 Voorzieningen		
Onderhoudsvoorziening	3.077.952	2.518.477
Overige voorzieningen	616.645	313.811
	<u>3.694.597</u>	<u>2.832.288</u>

	Saldo 31-12-2019 €	Dotatie 2020 €	Onttrekking 2020 €	Vrijval 2020 €	Saldo 31-12-2020 €
Onderhoudsvoorziening	2.518.477	758.000	-198.525	-	3.077.952
Personele voorzieningen					
Voorziening jubilea	296.523	75.461	-52.604	-	319.380
Voorziening duurzame inzetbaarheid	17.288	14.824	-	-	32.112
Voorziening uitkeringskosten	-	150.157	-	-	150.157
Voorziening langdurig zieken	-	114.996	-	-	114.996
Totaal voorzieningen	2.832.288	1.113.438	-251.129	-	3.694.597

De onderhoudsvoorziening betreft een egalisatievoorziening gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. Voor verdere details wordt verwezen naar de grondslagen.

De voorziening voor jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken voor de komende jaren. Gebaseerd op:

- Leefijd per medewerker
- Gehele personeelsbestand
- Jaren dienstverband per medewerker
- Omvang dienstbetrekking
- Jubileum bij 25-jarige diensttijd 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd 100%
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens, rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet
- Berekening tegen contante waarde
- Rekening houdend met een blijfkans

Voorziening duurzame inzetbaarheid: In de CAO is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur (VO)/40 uur (PO) voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur (VO)/130 uur (PO) voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen.

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

De voorziening voor WW-uitkeringen wordt gevormd voor alle ontslagen werknemers die op balansdatum recht hebben op een uitkering. De voorziening wordt berekend op basis van 25% van de uitkeringskosten gedurende de verwachte resterende periode van de uitkering.

	deel < 1 jaar €	deel 1-5 jaar €	deel > 5 jaar €	Totaal €
Onderverdeling voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening	2.608.800	469.152	-	3.077.952
Personele voorzieningen				
Voorziening jubilea	27.015	104.462	187.903	319.380
Voorziening duurzame inzetbaarheid	819	31.293	-	32.112
Voorziening uitkeringskosten	88.219	61.938	-	150.157
Voorziening langdurig zieken	111.818	3.178	-	114.996
Totaal voorzieningen	2.836.671	670.023	187.903	3.694.597

2.4 Kortlopende schulden

	31-12 2020	31-12 2019
	€	€
Crediteuren	657.511	497.534
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.348.344	1.186.840
Schulden terzake van pensioenen	408.781	369.516
Schulden verbonden partijen SWV PO Langstraat vooruitontvangen groeiregeling	3.958	8.385
Overige kortlopende schulden	7.013	237.578
Overlopende passiva	1.223.604	1.084.056
	3.649.211	3.383.909
Specificatie overige kortlopende schulden		
Subsidies gemeente inzake project baankansen	-	216.374
Netto salaris	6.338	20.529
Spaarverlof / levensloop	675	675
	7.013	237.578
Specificatie overlopende passiva		
Ministerie OCW subsidie kansengelijkheid in het onderwijs	-	51.000
Bindingstoelage VO reservering	5.757	8.868
Vakantiegeld reservering	1.033.844	923.401
Vooruitontvangen subsidies	46.008	18.735
Crediteuren transitoria	52.723	14.094
Overige overlopende passiva	85.272	67.958
	1.223.604	1.084.056

Model G: verantwoording subsidies OCW

Bestuur: 73114

Brinnr: cumulatief

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie voor studieverlof/lerarenbeurs	DL/B/110284	18-5-2009	ja
Subsidie zij-instroom	VO/1091439	13-4-2017	ja
Kansengelijkheid in het onderwijs	GKO19012	31-10-2019	ja

Gebeurtenissen na balansdatum

Sinds maart 2020 ondervindt Nederland ook de gevolgen van de wereldwijde pandemie van het Coronavirus.

Diverse maatregelen zijn reeds genomen om de verspreiding van het virus in te dammen.

De maatschappelijke impact van al deze maatregelen is op dit moment nog niet in te schatten.

De financiële impact voor 2021 lijkt op dit moment voor de schoolbesturen mee te vallen.

B7 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De navolgende huurovereenkomsten zijn aangegaan:

<u>verhuurder</u>	<u>betreft</u>	<u>ingangsdatum</u>	<u>duur</u>	<u>prijsafspraken</u>
Tiwos, Tilburgse woonstichting	Kruidenlaan 23 Tilburg	1-9-2011	onbep tijd	€ 665 p/mnd
De Meeuw	27-delige accommodatie	26-8-2016	stilzwijgend verlengd	€ 166,38 p/dag
Kinderopvang Onroerend Goed BV	Generaal Smutslaan 13 Tilburg	1-8-2017	10 jaar	€ 20.192 p/kw
Gemeente Tilburg	speelplaats aan Karel Boddenweg 2	1-11-2011	onbep tijd	€ 2.067 p/kw

Vordering Ministerie OCW

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802) toegestaan een vordering op te nemen op het Ministerie van OCW.

De onderwijsinstelling heeft de keuze gemaakt om geen vordering op te nemen in de balans en deze als niet uit de balans blijkend actief toe te lichten. De vordering op het Ministerie OCW wordt jaarlijks berekend op 7,5% van de personele lumpsum van het desbetreffende jaar (zijnde het betaalritmeverschil). Voor 2020 zou dit een vordering betreffen van € 218.842.

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2020

Baten

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage Lumpsum	24.711.195	23.899.032	23.375.224
Rijksbijdragen MI	3.096.402	3.101.642	2.979.152
Rijksbijdragen P&A-beleid	1.697.806	1.483.542	1.369.075
Bijzondere aanvullende bekostiging	287.126	-	197.237
Inhouding/baten OCW voorgaande jaren	-115.668	-125.000	-149.259
Overige subsidies Ministerie van OCW	988.393	606.278	799.189
Doorbetalen rijksbijdragen SWV	4.940.620	4.522.934	4.649.375
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	35.605.874	33.488.428	33.219.993

Het verschil tussen de begroting en de realisatie wordt deels veroorzaakt door de indexering die OCW met terugwerkende kracht heeft berekend. Bij het opmaken van de begroting 2020 was deze indexering nog niet bekend. Daarnaast is er een eenmalige bijzondere aanvullende bekostiging geweest in het kader van de CAO ontwikkelingen. En ook de doorbetalingen rijksbijdrage SWV zijn t.o.v. de begroting 2020 toegenomen.

3.2 Overige overheidsbijdragen

Gemeentelijke bijdrage inz gymzalen	135.143	128.500	130.425
Gemeentelijke bijdragen	927.194	652.326	749.579
ESF	375.134	175.000	-
Overige overheidsbijdragen	18.030	29.700	23.311
Totaal overige overheidsbijdragen	1.455.501	985.526	903.315

De toename van de overige overheidsbijdragen wordt voornamelijk veroorzaakt door de post ESF en door de afwikkeling van het project "baankansen" die ten gunste van de exploitatie geboekt is.

3.5 Overige baten

Ontvangen huur	147.324	164.500	166.609
Detachering personeel	35.970	10.300	31.950
Ouderbijdragen / buitenschoolse bijdragen	34.877	85.700	112.056
Steunpunt hoogbegaafden / kansrijk	37.355	32.500	39.374
Overige vergoedingen personeel	157.406	-	308.377
Overige baten	139.892	415.000	138.280
Baten voorgaande jaren	528	-	405.020
Totaal overige baten	553.352	708.000	1.201.666

In de realisatie worden de overige vergoedingen personeel en de overige baten apart verantwoord, terwijl dit in één bedrag wordt begroot op de post overige baten.

I.v.m. corona zijn de overige personele vergoedingen flink achter gebleven t.o.v. de realisatie 2019.

De baten voorgaande jaren worden nooit begroot en hebben een incidenteel karakter. In 2019 bestond deze post voor het overgrote deel uit de afboeking van een schuld die zijn oorsprong vond in 2013 en eerder.

Lasten

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	31.019.535	29.256.305	27.411.215
Inhuur derden	1.822.124	1.755.311	1.961.122
Arbodienst	189.693	60.750	117.055
IPAP	116.367	113.570	122.070
Dotatie/vrijval (-/-) voorziening jubilea	75.461	30.905	70.051
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	14.824	-	17.288
Dotatie overige personele voorzieningen	265.153	-	-
Nascholing	367.992	373.000	302.589
Reis- en verblijfskosten	415.624	310.500	381.615
Overige	516.172	307.405	394.918
	<u>34.802.945</u>	<u>32.207.746</u>	<u>30.777.923</u>
Uitkeringen UWV/risicofonds (-/-)	-415.871	-65.000	-415.453
UWV transitievergoeding (-/-)	-100.131	-	-300.821
Uitkering Participatiefonds inz herwaardering OOP	-373.533	-	-
Totaal personele lasten	<u><u>33.913.410</u></u>	<u><u>32.142.746</u></u>	<u><u>30.061.649</u></u>

De lonen en salarissen zijn toegenomen als gevolg van de bijstelling pensioenpremies en een stijging van het aantal FTE's, mede als extra inzet om de werkdruk te verminderen.

De door het UWV ontvangen transitievergoedingen zijn op de personele lasten in mindering gebracht, aangezien de kosten hiervan ook verantwoord zijn onder de personele lasten.

Specificatie lonen en salarissen

Lonen en salarissen	23.179.931	21.873.866	20.246.085
Sociale lasten	3.529.579	4.095.829	3.175.343
Premies Participatiefonds	803.569	-	689.470
Premies Vervangingsfonds	25.579	-	36.568
Pensioenpremies	3.480.877	3.286.610	3.263.749
	<u><u>31.019.535</u></u>	<u><u>29.256.305</u></u>	<u><u>27.411.215</u></u>

Gemiddeld aantal fte's

	FTE's 2020	FTE's 2019
OP	273,335	264,227
OOP	148,036	134,293
DIR	16,648	17,280
	<u><u>438,019</u></u>	<u><u>415,800</u></u>

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
4.2 Afschrijvingslasten			
Gebouwen	257.029	265.319	252.246
Inventaris en apparatuur	421.991	441.575	379.745
Leermiddelen	53.663	74.910	51.128
Totaal afschrijvingslasten	<u>732.683</u>	<u>781.804</u>	<u>683.119</u>

Door meer investeringen in ICT is de post inventaris en apparatuur toegenomen t.o.v. 2019.

4.3 Huisvestingslasten

Huur	171.181	210.500	178.979
Klein onderhoud/tuin	476.567	387.300	444.359
Energie en water	432.689	400.700	384.016
Schoonmaakkosten	336.136	294.250	296.492
Heffingen	87.682	83.700	88.570
Onderhoudsvoorziening dotatie / vrijval (-/-)	758.000	758.000	442.755
Overige huisvestingslasten	3.848	8.000	543
Totaal huisvestingslasten	<u>2.266.103</u>	<u>2.142.450</u>	<u>1.835.714</u>

De toename t.o.v. 2019 wordt veroorzaakt door de forse dotatie aan de onderhoudsvoorziening.

4.4 Overige lasten

Administratie en beheer	286.798	286.605	269.771
Accountantskosten	27.404	-	27.537
Contributies	65.627	65.775	69.658
Begeleiding en advies	130.502	14.000	28.218
Telefoon- en portokosten e.d.	73.480	58.000	58.719
Vergoeding bestuursleden	21.545	40.000	25.256
Verzekeringen	3.129	24.000	33.675
Drukwerk / documentatie	17.243	15.550	13.401
Kantoorbehoeften	7.756	8.000	4.420
Vergaderkosten	14.015	6.150	9.207
Bestedingen niet- subsidiabel	28.681	75.500	90.033
Culturele vorming	8.134	46.500	22.529
Schoolzwemmen / sportdagen	10.447	18.750	19.869
MR/OR/GMR	3.689	7.000	4.984
Kosten schoolbus	16.672	12.500	26.541
Uitgaven gemeentelijke projecten	32.191	-	-
Overige uitgaven	208.602	118.150	183.600
Diverse lasten voorgaande jaren	3.835	-	39.466
Totaal overige instellingslasten	<u>959.750</u>	<u>796.480</u>	<u>926.884</u>

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Accountantshonoraria			
Controle van de jaarrekening	24.333	-	23.750
Andere controlewerkzaamheden	3.071	-	3.787
	<u>27.404</u>	<u>-</u>	<u>27.537</u>

4.4 Leermiddelen

OLP	525.676	481.600	536.919
Reprokosten	206.708	210.200	229.346
ICT	346.571	321.500	373.156
Totaal leermiddelen	<u>1.078.955</u>	<u>1.013.300</u>	<u>1.139.421</u>

5. Financiële baten en lasten

Financiële baten			
Rentebaten	383	12.000	14.658
Financiële lasten			
Rentelasten	20.437	-	4.453
Totaal financiële baten en lasten	<u>-20.054</u>	<u>12.000</u>	<u>10.205</u>

WNT-verantwoording 2020 Stichting Biezonderwijs

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Biezonderwijs. Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 157.000. Het totaal aantal complexiteitspunten voor de stichting is 12. Zie onderstaande berekening.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die o.g.v. hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.*

Gegevens 2020		
Bedragen x € 1	G. de Bont	D. Ensberg-Kleijkers
Functiegegevens	vrz CvB	nvt
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 130.628	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.560	
Subtotaal	€ 151.188	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 157.000	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	
Bezoldiging	€ 151.188	€ 0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	
Gegevens 2019		
Bedragen x € 1	G. de Bont	D. Ensberg-Kleijkers
Functiegegevens	vrz CvB	vrz CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/08-31/12	01/01-15/02
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 48.162	€ 18.633
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.295	€ 2.496
Subtotaal	€ 56.457	€ 21.129
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 63.716	€ 19.157
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t
Bezoldiging	€ 56.457	€ 21.129
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	overschrijding i.v.m uitbetaling VU
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020					
Bedragen x € 1	M. van den Berg	P. Zoontjens	K. Sariwating	M. van den Berg	H. de Kok-de Koning
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid	nvt	nvt
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12		
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 5.915	€ 3.000	€ 3.000		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.550	€ 15.700	€ 15.700		
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t		

Gegevens 2019					
Bedragen x € 1	M. van den Berg	P. Zoontjens	K. Sariwating	M. van den Berg	H. de Kok-de Koning
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid	Lid	Voorzitter RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/05-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-30/04	01/01-01/05
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 4.443	€ 3.000	€ 3.500	€ 1.000	€ 2.957
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.305	€ 15.200	€ 15.200	€ 4.998	€ 7.559
vervolg 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen					

Gegevens 2020			
Bedragen x € 1	H. Dekkers	E. Höppener	J. van den Hoek
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.700	€ 15.700	€ 15.700
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Gegevens 2019			
Bedragen x € 1	H. Dekkers	E. Höppener	J. van den Hoek
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/02-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 13.910	€ 15.200	€ 15.200

Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	6
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	4
Totaal aantal complexiteitspunten	12
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 157.000

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2020 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur al in deze jaarrekening verwerkt.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het negatieve resultaat over 2020 ad € 1.356.228 als volgt verdeeld:

	€
Algemene reserve	-1.787.225
Bestemmingsreserve CAO ontwikkelingen	-530.000
Bestemmingsreserve strategische keuzes	497.997
Bestemmingsreserve beloning VSO leerkrachten	128.000
Bestemmingsreserve herwaardering OOP	335.000
	<u>-1.356.228</u>

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *
SWV Plein 013	stichting	Tilburg	4
Portfolio SWV Passend Onderwijs VO Tilburg	stichting	Tilburg	4
SWV VO De Langstraat 30-09	stichting	Waalwijk	4
SWV PO Langstraat Heusden Altena 30-10	stichting	Waalwijk	4
RSV Breda PO	stichting	Breda	4
RSV Breda VO	stichting	Breda	4
Onderwijs Coöperatie T-primair U.A.	stichting	Tilburg	4

* Code activiteiten:

1. contractonderwijs
2. contractonderzoek
3. onroerende zaken
4. overige

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Biezonderwijs
Saal van Zwanenbergweg 1
5026 RM TILBURG

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Biezonderwijs te TILBURG gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Biezonderwijs op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2020;
- (2) de staat van baten en lasten over 2020; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Biezonderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 15 juni 2021
Wijs Accountants

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Was getekend: Drs. M.H.J. Werner-Hoeks RA

Kenmerk: 2021.0144.conv

C2 Balans per 31 december 2020 Praktijkcollege Tilburg
na resultaatbestemming

De balansgegevens en staat van baten en lasten van het Praktijkcollege Tilburg worden apart weergegeven.
VO-scholen binnen stichting Biezonderwijs dienen nl. conform wet- en regelgeving apart zichtbaar te worden
gemaakt in het jaarverslag.

Activa	2020		2019	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	52.588		52.970	
Inventaris en apparatuur	190.574		193.087	
Leermiddelen	23.085		20.200	
		266.247		266.257
Plottende activa				
Vorderingen				
Rekening-courant Biezonderwijs	537.460		467.478	
Overige vorderingen en overlopende activa	1.909		15.216	
		539.369		482.694
Liquide middelen		5.841		9.205
TOTAAL ACTIVA		811.457		758.156

Passiva

	2020		2019	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	637.556		535.844	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	78.995		78.995	
		716.551		614.839
Voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening		79.055		27.110
Kortlopende schulden				
Overige kortlopende schulden		15.851		116.207
TOTAAL PASSIVA		811.457		758.156

C3 Staat van Baten en Lasten 2020 Praktijkcollege Tilburg

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	3.578.024	3.456.746	3.404.837
Overige overheidsbijdragen	315.369	92.000	2.888
Overige baten	9.632	40.000	50.815
Totaal baten	3.903.025	3.588.746	3.458.540
Lasten			
Personele lasten	3.138.734	2.972.759	2.809.872
Afschrijvingslasten	55.399	56.587	47.797
Huisvestingslasten	276.665	306.500	198.764
Leermiddelen	159.539	120.000	170.082
Overige lasten	170.756	115.000	146.952
Totaal lasten	3.801.093	3.570.846	3.373.467
Saldo baten en lasten	101.932	17.900	85.073
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	-	-	-
Financiële lasten	220	-	-
Totaal financiële baten en lasten	-220	-	-
Resultaat baten en lasten	101.712	17.900	85.073

Biezonderwijs

DE KRACHT VAN SAMEN

Ondertekening van de jaarrekening

dhr. G.C.P.A. de Bont MBA
voorzitter CvB

dhr. M. van den Berg
voorzitter RvT

Tilburg, d.d. 23-06-2021

D1 Gegevens rechtspersoon per 31-12-2020

*	Bestuursnummer	73114
*	Naam en adres van de instelling	Stichting Biezonderwijs Postbus 5134 5004 EC Tilburg
*	Telefoonnummer	013-2100121
*	E-mailadres	bestuursbureau@biezonderwijs.com
*	Internetsite	www.biezonderwijs.com
*	Contactpersoon jaarverslag	ONS Onderwijsbureau, dhr E.V. Cools
*	Telefoonnummer contactpersoon	088-8504771
*	E-mailadres contactpersoon	e.cools@onsonderwijsbureau.nl
*	Administratiekantoor	ONS Onderwijsbureau
*	AK-nummer	401

* Brin-nummer + NAW gegevens school:

01FX	ZML De Bodde	Karel Boddenweg 1/2	5044 EL	Tilburg
01UB	Parcours VSO	Generaal Smutslaan 9	5021 XA	Tilburg
04BX	SBO Zonnestein	Generaal Smutslaan 11	5021 XA	Tilburg
09PC	SBO Westerwel	Bladelstraat 3	5043 CZ	Tilburg
11XT	SBO Noorderlicht	De Schans 135	5011 EN	Tilburg
12PR	Praktijkcollege Tilburg VO	Brittendreef 9	5012 AE	Tilburg
23JU	SG de Keyzer	Dr. Keyzerlaan 23	5051 PB	Goirle